

Novemu letu 1979 naproti!

Le nekaj dni nas loči, ko se bomo poslovili od starega leta in si s tiskom rok zaželeli srečno, zdravo ter uspehov polno „NOVO LETO 1979“.

Ko se staro leto „78“ izteka, si nehoté prikličemo v spomin dogodke, ki so se odvijali v družinskem krogu, v delovnih skupinah kjer delamo, kakšne pridobitve smo dosegli v krajevni skupnosti, v občini ter širši družbeni skupnosti. Poleg uspehov se bomo spomnili tudi neuspehov, spodrsrljajev, ki nas v življenju nasploh radi spremljajo.

Leto 1978 je bilo bogato političnih dogodkov. Zvrstili so se republiški in zvezni kongresi Zveze komunistov, Zveze sindikatov, Združenja zveze bralcev NOV in Zveze socialistične mladine Jugoslavije. Osnovna stališča, ki so bila sprejeta so v dokumentih, ki nas zavezujejo, da poglobimo resnične socialistične samoupravne odnose, ki morajo temeljiti na pravicah in dolžnostih pri ustvarjanju ter delitvi uspehov po delu. Zato bomo naša prizadevanja uresničili preko družbeno političnih organizacij zlasti pa v frontno organizirani Socialistični zvezi delovnih ljudi, ki ima bogate organizacijske ter politične izkušnje med vojno, pri povojni obnovi in pri graditvi socialističnih samoupravnih odnosov. V letošnjem letu smo izvedli volitve v novo delegatsko skupščino in samoupravne interesne skupnosti. Izvoljene delegacije delujejo dobro. Tu in tam se pojavljajo še hibe.

V letu 1978 smo opravili referendum s katerim smo se zavestno odločali za uvedbo samopriskpevka. Z njim bomo v naslednjem obdobju razreševali skupne probleme v občini in postopno ter vztrajno uresničevali programe razvoja krajevnih skupnosti. Na področju gospodarjenja smo dosegli boljše rezultate, izgube so zmanjšane in upamo, da jih ob zaključnih

računih ne bo. Delitvena razmerja ustvarjenega dohodka nismo obvladovali tako ne v osebni, skupni in splošni porabi. Ob tem so bili storjeni veliki naporí v cilju, da bi ostalo več sredstev združenem delu za hitrejšo obnavljanje. Opravljene analize za uresničevanje srednjeročnega razvoja občine za obdobje 1976 – 1980 nas opozarjajo da na nekaterih področjih gospodarstva zaostajamo. Tu moramo zamujeno čim preje nadoknaditi. Na področju družbenih služb dosegamo zastavljene cilje. Samoupravnim interesnim skupnostim pa bo treba posvetiti in nuditi več pomoči, da bo delo delegacij zaživelo.

In kaj nas čaka v letu 1979?

Pred nami so volitve v vodstva krajevnih organizacij SZDL, s tem tudi v organe občinske konference SZDL. Sočasno bomo izvolili tudi nove skupščine in svete krajevnih skupnosti. V naveden organe moramo vključiti vse tiste občane, ki so pripravljeni delati za hitrejši razvoj kraja in občine kot celote. Brez sodelovanja z vsemi krajevnimi skupnostmi, krajaní in občani ne bomo mogli uresničiti razvojnih programov na področju komunalnih in družbenih služb. Pred nami je izdelava prostorskega plana občine, ki bo posojeval nadaljni gospodarski in socialni razvoj. Več kot v preteklosti moramo sodelovati in to na vseh ravneh pri načrtovanju in smotrni uporabi prostora, ki postaja vse bolj gospodarsko in turistično zanimiv. Združeno delo ima svoje programe razvoja, zato moramo naneti vse sile da se uresniči in da se zagotovi dolgoročni vsestranski razvoj občine. Izkoristiti moramo bolj kot doslej naše znanje, izkušnje in naravne danosti.

Uspehov, ki so bili doseženi v letu 1978 na vseh področjih naše občine se iskreno veselimo in pričakujemo tudi v letu 1979 plodno sodelovanje z združe-

nim delom, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, krajevnimi skupnostmi ter občani.

**SREČNO – ZDRAVO –
USPEHOV POLNO NOVO
LETO 1979!**

INKO ČOP, predsednik SO Mozirje

Urednikova beseda

Zadnji dnevi letošnjega leta so pred nami. Kakšno je bilo preteklo leto, bo vsako presodil po svojih merilih. Za naše Novice je bilo uspešno, saj vse bolj postajajo glas občanov! Tega si želimo tudi v letu 1979! Vsem bralcem in dopisnikom se iskreno zahvaljujem za dobro sodelovanje in želim vse dobro in miru v naslednjem letu.

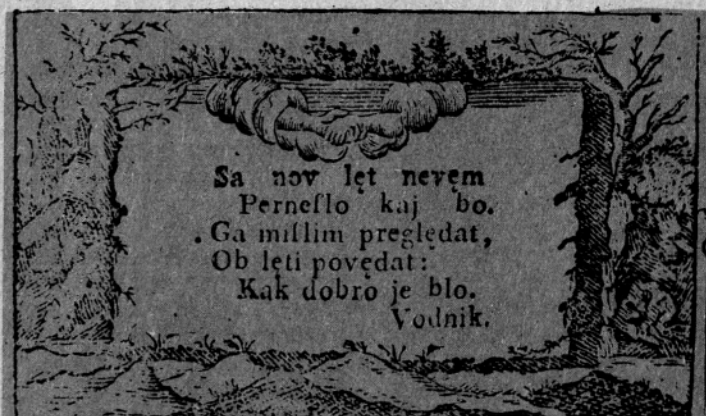
V tej številki se obračamo na bralce s prošnjo, da sodelujemo pri iskanju zapiskov in zanimivosti iz narodnega življenja. Menimo, da bomo tudi pri nas morali slediti razvoju v drugih republikah, kjer je domala v vsakem večjem kraju najti zbirko narodopisnega blaga in zgodovinskih podatkov. Kar ne bo zbrano, bo izgubljeno, ali pozabljeno. Gre tudi za na-

rodne običaje, ki v spominu mlajših rodov hitro plahnijo. Skupno bomo uspeli marsikaj, zato prosimo, da razmislite o našem predlogu. Se-stavek Jožeta Miklavca „Do kam je Bočna“ smo dali v pretres pristojnemu upravne-mu organu na občini. Ko bodo odgovorili, bomo o tem obvestili občane v našem glasilu.

Kot ste opazili smo z današnje številke pričeli rubriko „Občani pišejo...“ V njej želimo objavljati vprašanja in mnenja naših bralcev, predvsem pa želimo polemično razpravljati o nakanah opažanj naših ljudi. Vabimo, da sodelujete!

Želim, da bi tudi v prihodnjem letu tako dobro sodelovali!

VAS UREDNIK

Valeutin Vodnik: Sa nov let nevem (Novoletna volčilo na posebnem listu, okoli leta 1800)

Občanom želimo v letu 1979 zdravja, sreče in delovnih uspehov!

Skupščine občine, interesne skupnosti, družbeno politične organizacije, delovne organizacije, izdajateljski svet in uredniški odbor SN.

Izvršni svet je zasedal

V času od zadnje seje zborov skupščin občine Mozirje, ki je bila dne 26. in 27. oktobra, pa do danes, je IS SO Mozirje imel šest sej. Gospodarsko in družbeno življenje je zelo razgibano, prav tako pa ne manjka problemov, ki jih je treba obravnavati ter čim hitreje in učinkoviteje rešiti. Mogoče bi iz vsebine dela IS izpostavili naslednje:

- analiza srednjeročnega programa 1976 – 1980 in analiza tričetrletnega gospodarjenja,
- realizacija programa o združitvi DO GLIN v SOZD GORENJE,
- pregled programov in prispevnih stopenj, za financiranje SIS družbenih dejavnosti za leto 1979,
- izdelava urbanistične dokumentacije.

Za nas je verjetno najpomembnejša analiza srednjeročnega programa 1976 – 1980. Kaj smo razbrali iz njih. Ugotavlja se, da se načrtovani pokazatelji (rast družbenega proizvoda, zaposlovanje, produktivnost in ekonomičnost poslovanja, investicije) ne gibljejo v načrtovani višini. Veliki problemi se pojavljajo v zvezi s kadri, stanovanjska izgradnja na sledi zagotovljenim ciljem, prav tako obstajajo problemi na področju trgovske in gostinske – turistične dejavnosti. Izvršni svet je torej ugotovil stanje, pomanjkljivosti in problem, sprejel pa je tudi sklepe, kako naj se stvari rešujejo. Naloga vseh dejavnikov je, da se sklepi spoštujejo in izvajajo in da vsi skupaj pripomoremo k uresničitvi zagotovljenih ciljev.

Tudi na zakonodajnem področju je bilo delo IS dokaj obširno. IS je sprejel 7. odlokov, ki jih bo predložil SO v razpravo in sprejem in sicer:

- odlok o javnih pogrebnih svečanostih,
- odlok o določitvi prispevkov za zdravstveno varstvo kmetov in drugih skupin občanov,
- odlok o obveznem prispevku za financiranje dejavnosti SIS za varstvo pred požarom,
- odlok o upravljanju in razpolaganju s stavbnimi zemljišči,
- odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča,
- odlok o prepovedi točenja alkoholnih pijač v določenem času,
- odlok očasnim financiranjem proračuna občine Mozirje za 1. tromesečje leta 1979. Poleg odloka, je IS sprejel tudi sklep o ustanovitvi VVZ.

Kaj lahko razberemo iz kratkega poročila? problemov je veliko. Zavedati se moramo, da pri svojem delu potrebuje pomoč nas vseh, ki živimo in združujemo svoje delo v občini Mozirje. To pa bomo lahko dosegli s spoštovanjem in uresničevanjem načel, ki izhajajo iz zakona o združenem delu, s samoupravnim obnašanjem, z veliko mero zavesti in odgovornosti do družbe v kateri živimo in delamo.

STANISLAV ROZENSTEIN

Zaskrbljeni krajan

Po izjavi nekega inženirja glede bodočih možnosti reševanja sušnih prilik v Sloveniji, so občani Luč in okolice postali pozorni na to kar je takrat bilo povedanega po televizijskem dnevniku. Rečeno je bilo, da se med drugimi rešitvami predvideva zaježitev Lučnice. Da je to razburilo duhove v prizadetih krajih je več kot jasno! Sočasno pa je na SO Mozirje prispelo gradivo, ki naj bi bilo javno razgrnjeno in ki je tudi nakazovalo omenjene vodnogospodarske ukrepe. Zato so pristojni v Lučah sklicali zbor občanov na katerem naj bi strokovnjaki pojasnili vse v zvezi z predvidevanji okoli reševanja vodne problematike na območju Lučnice in Savinje v tej okolici. V šoli se je zbralo nekaj sto ljudi, ki so zaskrbljeno pričakovali pojasnila v zadevah, ki jih vznemirjajo. Sestanka se je poleg krajevnih organizacij udeležil tudi predsednik SO Mozirje Hinko Čop, s strani vodnega gospodarstva pa sta bila navzoča ing. Bela Bukvič iz Celja ter ing. Rožič, direktor podjetja NIVO iz Celja. Po uvodnih besedah ing. Filipčiča je prevzel pojasnjevanje ing. Bukvič. Ta je v pojasnilo povedal več o stanju v vodnem gospodarstvu naše republike. Dejal je, da smo vodna dežela in glede tega nimamo posebnih težav z oskrbo industrije in gospodinjstev. Zaježitve so v svetu povsod pogoste, v Sloveniji pa trenutno še zelo redke. Zaježitev Lučnice je res grozila v zvezi z gradnjo nuklearne elektrarne v Krškem. Sedaj take bojazni ni. Izrecno je zagotovil,

NAŠA PRILOGA – KOLEDAR ZA LETO 1979

Po dogovoru z uredništvom tednika Naš čas iz Velenja prilagamo pričujoči številki Savinjskih novic koledar za leto 1979.

Del naših bralcev že pozna Naš čas, drugim pa naj ob tej priliki pojasnimo, da izhaja tednik Naš čas ob petkih, izdaja ga Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje in prehaja z novim letom 1979 v 15. leto izhajanja. Na straneh Našega časa je zadnje mesece vse več novic tudi iz občine Mozirje, v uredništvu pa si prizadevajo, da bi v prihodnje še celoviteje spremljali tudi dogajanja v Gornji Savinjski dolini.

Požarna varnost

Vsako leto praznuje slovensko gasilstvo teden „požarne varnosti“. S tem je povdarek preventivni požarni varnosti, protipožarni zaščiti kot napredni najbolj učinkoviti borbi pred požari ter drugimi nesrečami. Ti ukrepi so določeni s predpisi, ki nalagajo organizacijam združenega dela, organizacijam in občanom obveznosti, ki jih morajo izpolnjevati zaradi preprečitve požarov. Da bo preprečevanje uspešno, je potrebno določeno znanje o poznavanju vzrokov in narave požara, proces in način gorenja, sredstva za gašenje ter sodobno protipožarno tehniko.

Vse to bi naj poznali naši občani, ko uporabljajo elektriko, plin in druge vnetljive snovi. Teden požarne varnosti so praznovala tudi gasilska društva v mozirski občinski gasilski zvezi. Na seji upravnega in nadzornega odbora zveze je bil sprejet program dela za „teden požarne varnosti“. Bil je posredovan vsem gasilskim društvom v občini. Občinska društva so program sprejela, po večini pa še razširila. Tako so vsa društva počistila in uredila svoje gasilske domove ter razpečala na vidna mesta propagandni material za preventivo požarnega varstva. Domala vsa gasilska društva so se udeležila občinske, verižne, mokre vaje, ki jo je organiziral operativni gasilski častniški kader v Žlabru pri Nazarjih. Vaja je lepo uspela, za kar gre zasluga vodilnemu operativnemu gasilskemu kadru in vsem sodelujočim gasilcem. Pri vaji je sodelovalo nad 80 gasilcev.

Po nekaterih šolah so bila tudi predavanja o pomenu požarne varnosti, posamezna gasilska društva pa so organizirala tudi društvene dneve in nočne gasilske vaje.

Po nekaterih šolah so bila tudi predavanja o pomenu požarne varnosti, posamezna gasilska društva pa so organizirala tudi društvene dneve in nočne gasilske vaje.

H. F.

V Novem letu 1979 želim vsem poslovnim znanecem veliko sreče in delovnih uspehov.

FRANC ČRETNIK,
elektroinštalater
Mozirje

S seje skupščine SIS za varstvo pred požarom

Osrednje točke dnevnega reda na seji so bile usmerjene v razpravo o programu dela in proračuna SIS za varstvo pred požarom za leto 1979: v razpravo o samoupravnem sporazumu o obsegu in načinu združevanja ter uporabe sredstev namenjenih za zadovoljevanje potreb in realizacijo programa skupnosti za varstvo pred požarom in predloga odloka o obveznem prispevku za financiranje dejavnosti samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom.

Vsebinsko sta program dela in financiranje medsebojno povezana. Te povezanosti se v polni meri zavedajo vsi, ki na kakršen koli način sodelujejo v prizadevanjih za vsesplošni razvoj gasilstva v najširšem pomenu besede.

V tako zavzetem vzdušju, so delegati aktivno posegali v razpravo o programu, delitvenih razmerjih in načinu financiranja.

Program SIS za varstvo pred požarom občine Mozirje za leto 1979 je zasnovan tako, da je upošteval v finančnem delu kritje najnujnejših stroškov za funkcionalne izdatke – (stroške za delo in poslovanje organov skupnosti ter odplačevanje najetega kredita za GD v višini 570.000,00 dinarjev za dobo treh let).

Pretežni del predvidenih finančnih sredstev, ki se bodo zbrala na osnovi predvidenih prispevkov, ki jih plačujejo po sporazumu za financiranje te dejavnosti oziroma po odloku (manjšina) je s programom oz. finančnim načrtom namenjenih za neposredne namene izvajalcev dejavnosti požarnega varstva.

Program izvajalcev zajema kritje stroškov za obvezno osebno in skupno opremo posameznih gasilskih društev v skladu s pravilnikom o najnižjem številu gasilcev, ki jih mora imeti gasilska enota, minimalni tehnični opremljenosti gasilske enote in osebni ter skupni zaščitni opremljenosti gasilcev.

Poleg najnujnejše (minimalne) osebne in skupne opreme za posamezna gasilska društva, je bil dan v programu izrecni poudarek nabavljanju takšne sodobne gasilske opreme in sredstev.

Zelo odgovorno in zavzeto so delegati razpravljali o vzgoji in izobraževanju gasilskega kadra. Pri tem je bil dan poudarek na strokovnem dopolnilnem izobraževanju in usposabljanju operativnega dela. Izražena je bila tudi izredna skrb za pridobivanje najmlajših v vrste gasilstva in njihova vzgoja.

Kot že rečeno, so delegati na skupščini živahno, sproščeno in konstruktivno sodelovali v razpravi.

Preobširen bi bil ta sestavek, če bi hotel opisati vse zanimivosti s seje, kljub temu pa želimo prikazati z naslednjima dvema primeroma, kakšno je bilo vzdušje na seji:

Delegat iz GD Ljubno/S, tov. Stanko Miklavc, dolgoletni požrtvovalni gasilec je dejal, da se čuti, da je v gasilstvu zavel prijetnejši veter, zlasti kar se tiče povečane družbene zavzetosti glede financiranja, da skrb za uresničevanje razvoja gasilstva ni več le skrb gasilcev samih, ki na tem področju neposredno delajo.

Delegat iz GD Radmirje, tov. Franc Trbovšek, je med drugim takole izrazil kakovostne spremembe na področju razvoja podružbljanja gasilstva. „Vedno bolj se čuti, da mi gasilci nismo več prostovoljci, temveč se vedno bolj zavedamo dolgoročnih obveznosti, ki jih imamo do

družbe. V lanskem letu smo bili na minimumu glede finančnih sredstev (globoko pod republiškim povprečjem, saj je znašala prispevna stopnja komaj 0,1 %) v letu 1979 pa bo razvoj gasilstva krenil v smer izboljšanja razmer.

Ko to področje, posebnega družbenega pomena, še ni bilo sistemsko – samoupravno rešeno smo imeli veliko podporo v ljudeh, sedaj pa, ko so te zadeve samoupravno rešene, pa morajo SIS, občinska gasilska zveza, gasilska društva in vsak gasilec posebej, načrtno, racionalno in gospodarno koristiti zbrana sredstva.”

St. J.

Steklina nas ogroža

Slovenija je že od 1973 leta proglašena za ogroženo s steklino, potem, ko so bolezen ugotovili pri lisicah v Prekmurju. Razširitev stekline v Avstriji na obmejno Koroško pa je nevarnost vdora bolezni tudi na območju občine Mozirje še povečala.

Steklina je nevarna kužna bolezen živali in ljudi, torej zoonoza. Nevarna je predvsem zato, ker je neozdravljiva.

V primeru ugotovitve bolezni na območju občine ali sosednje občine, bomo z ustrezno občinsko odredbo sprejeli še posebne varnostne ukrepe.

Glede na epizootiološko situacijo je potrebno, da zaradi doslednejšega izvajanja opozorimo na nekatera določila iz republiške odredbe:

Če se pojavi steklina ali se pojavijo znaki, po katerih se sumi, da je domača žival ali divjad zbolela ali poginila za steklino (**SPREMENJENO OBNAŠANJE, MOČNA RAZDRAŽENOST ALI POTRUST, NAPADI NA DRUGE ŽIVALI ALI LJUDI BREZ VZROKA, IZGUBA PRISEBNOSTI, OHROMELOST SPODNJE ČELJISTI ALI ZADNJEGA DELA TELESIA IN SLINJENJE**), mora vsakdo

(lasnik, rejec, čuvaj, lovec itd.) to takoj sporočiti pristojni veterinarski inšpekciji ali najbližji veterinarski organizaciji.

Lastnik mora živali, pri katerih se sumi, da so zbolele za steklino, takoj izolirati v poseben prostor, ločen od ljudi in drugih živali. O tem mora takoj obvestiti najbližjo veterinarsko organizacijo, ki odloči, da se žival izolira pod veterinarskim nadzorom.

Domače živali pri katerih se sumi, da so zbolele za steklino in ki so napadalne in nevarne ter zveri, ki pridejo v bližino naselja, čred, hiš in podobno in ki se nevarno vedejo, je treba takoj ubiti. Da se prepreči nadaljnje širjenje bolezni je treba truplo ubite živali zavarovati tako, da je ljudem in živalim onemogočen dostop do trupa.

O tem je treba takoj obvestiti občinski organ veterinarske inšpekcije, ki mora zagotoviti diagnostiko bolezni in nadzorovati odstranitev trupa.

Psa in mačke, ki so ugriznili ali drugače poškodovali človeka, je treba takoj strogo izolirati. O ugrizu ali poškodbi človeka mora vsak, ki to viti ali to izve, takoj obvestiti veterinarsko oziroma zdravstveno službo. Veterinarska služba je dolžna vsakogar, ki je bil ugriznjen,

opreaskan ali izpostavljen drugi neposredni nevarnosti okužbe, takoj napotiti na zdravstveni pregled. Psa ali mačko, ki je povzročil ugriz ali poškodbo, je treba 15 dni veterinarsko nadzorovati, ne glede na to, ali je bil proti steklini cepljen ali ne. Veterinarska organizacija mora o rezultatih kliničnega pregleda živali 1., 5., 10. in 15. dne poročati pristojni zdravstveni organizaciji in veterinarski inšpekciji.

Na območju SR Slovenije morajo posestniki psov v 8. dneh po nabavi prijaviti le-te pristojni veterinarski postaji, ki vodi register psov. Posestnik psa je dolžan v 3. dneh prijaviti pogin, odtujitev, pobeg ter vsako drugo spremembo v zvezi z rejo psov. Vsi psi, ki so dopolnili 4. mesece starosti, morajo biti preventivno cepljeni proti steklini. Registrirani in cepljeni psi morajo nositi znamkico na ovratniku.

Ker je z novo republiško odredbo o ukrepih proti steklino že proglašeno za neposredno ogroženo tudi območje občine Mozirje, bo Izvršni svet občinske skupščine odredil takoj kontumac (osamitev oziroma omejitev gibanja) psov in mačk, preprečeval lov s psi in druge ukrepe.

Mr. ANTON RESNIK

Vesti iz veterinarske službe

— VETERINARSKA POSTAJA MOZIRJE IN VELENJE ZDRUŽENI V SAVINJSKO-SALEŠKO VETERINARSKO POSTAJO.

Skupščini občine Mozirje in Velenje sta na svojih sejah oktobra t. l. sprejeli sklep, s katerim kot soustanoviteljici soglašata z združitvijo veterinarskih postaj Mozirje in Velenje. Nova veterinarska organizacija zaposluje 7. dipl. veterinarjev, 1. veterinarskega tehnika, 1. veterinarskega higienika in 2. pisarniškega delavca. Med drugimi nalogami bo skrbela za zdravstveno varstvo 12.500 glav domače velike živine, okoli 13.000 malih živali in 1 milijon perutnine.

— GRADNJA DELOVNIH PROSTOROV VETERINARSKO-SLUŽBE V LJUB. III.

Glede na republiški pravilnik o minimalnih pogojih za delo veterinarskih organizacij, obe sedanji veterinarski postaji ne izpolnjujeta za verifikacijo predpisanih pogojev. Pri komisijskem pregledu je bilo ugotovljeno, da nimata ustrezno urejenih delovnih prostorov, pomanjkljiva pa je tudi oprema in sredstva za delo. Ne glede na bodočo organiziranost veterinarske službe je izgradnja sodobne veterinarske postaje nujna zaradi prilagoditve službe potrebam naše specializirane živinoreje. Denarna sredstva za

izgradnjo nove veterinarske organizacije so le delno zagotovljena.

— SPREJET ODLOK O VETERINARSKO-HIGIENSKI SLUŽBI.

Na zadnji seji občinske skupščine je bil sprejet omenjeni odlok. V obrazložitvi je bilo med drugim podano, da zakon o varstvu živali pred kužnimi boleznimi prepoveduje zakopavanje živalskih trupel, surovin in odpadkov kjerkoli, pač pa je treba le-te nanraviti neškodljive v kafilirijah. Občinam je naložena skrb za organizacijo službe in ureditev zbirališča. Odlok obvezuje posestnike živali, vozniške, ki povzročijo pogin živali, upravljalce javnih cest in organe za notranje zadeve, da prijavijo pogin živali pooblaščenim veterinarski organizaciji. Z družbenim dogovorom osemih občin celjske regije in občinskimi odloki je predpisana organizacija, ureditev in poslovanje skupne veterinarsko-higienske službe. Stroške za delovanje službe so prevzele občine. Veterinarski zavod Celje je pooblaščen za redno opravljanje te službe.

— DOVOLJENJE ZA ODKUP MLEKA

Da bi v javni potrošnji zagotovili higiensko neoporečno mleko, določa 25. člen zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi posebno dovoljenje, ki ga bo proizvajalcem mleka

pričel z letom 1979 izdajati občinski upravni organ pristojen za veterinarstvo. Pridobitev tega dovoljenja je vezana na pogoje, da izvira mleko od zdravih živali, prostih tuberkuloze, bruceloze in mastitisa (obolenja vime) ter da hlev izpolnjuje higiensko-tehnične pogoje, ki so bili že zdavnaj predpisani z zakonom in pravilnikom o higieni proizvodnje mleka za javni promet. Zadovoljni smo lahko, da je veliko število naših živinorejcev svoje hleve že obnovilo, nekateri pa bodo morali ugotovljene pomanjkljivosti v določenem roku še odpraviti.

— TEČAJ O ŽIVILSKIH KUŽNIH BOLEZNIM

Po določitvi zakona o zdravstvenem varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Uradni list SRS, št. 18/77) morajo imeti posestniki živali in delavci, ki prihajajo na svojih delovnih mestih v stik z živalmi in živili živalskega izvora, osnovno znanje o živalskih kužnih boleznih, o njihovem prenašanju na ljudi ter o predpisih s področja varstva živali. To znanje si morajo pridobiti do konca leta 1980 na tečajih, ki jih mora organizirati veterinarska organizacija, pooblaščenca za ugotavljanje kužnih bolezni. S pravilnikom o programu in načinu opravljanja izpitov na tečajih za osnovno znanje o živalskih kužnih boleznih in o predpisih (Uradni list SRS, št. 3/78) so predpisani pogoji in način organiziranja ter vodenja tečajev. V pripravi je poseben priročnik za tečajnike.

Mr. ANTON RESNIK

Kipar Janko Dolenc

Le starejši občani poznajo Janka Dolenca iz Rečice ob Savinji. Drugi pa o njem bero po časopisih, ki ga na moč hvalijo kot kiparja s posebnim umetniškim izročilom. Tudi v naši občini stoji njegovo delo. Spomenik partizanskim kurirjem v Savinjskem gaju v Mozirju izvira izpod njegovega dleta. Že dolga leta ne živi več v dolini in pravi, da ga vedno močno privlači misel na dom. Živi in dela v Vuzenici, kjer si je uredil po odhodu v pokoj lep atelje in razstavni prostor. Obiskovalcev od blizu in daleč mu ne manjka. Kot samouka ga cenijo v vrstah likovnih umetnikov, saj je član Društva likovnih umetnikov Slovenije. Razstave pa je imel tudi že v tujini. Z dletom se je spoprijel šele po upokojitvi, vendar je v teh nekaj letih ustvaril že zajetno število lepih likovnih del. Tudi v grafiki se je poskusil. Umetniški izraz njegovih stvaritev je resnično zanimiv in pridobiva iz leta v leto več obudovalcev. Našemu rojaku želimo še naprej uspehov in veselji bomo, če bo v dolini našlo svoje mesto še kakšno njegovo delo.

U kulturi – po delu!

Sredstva, ki so na voljo za prispevek k dejavnosti kulturnih društev v občini zdaleč ne zadoščajo za vsestransko aktivnejše uveljavljanje ljubiteljskega dela. Tako je vsako leto ZKO skrbno iskala objektivna merila za razdelitev denarja s katerim razpolaga v te namene. Tudi letos so društvom sporočili, da naj poročajo o svojem delu, ker bodo temu primerno delili dotacije. Žal se vsa društva niso odzvala in tako naprimer društva Nova Štifta, Nazarje, Solčava, niso poročala o svojem delu, pa zato niso zajete v seznamu dotacij. Da bi resnično enakovredno delili so pripravili kriterije za izračun točk za dramsko in glasbeno dejavnost.

Ti so poslužili kot osnova za višino dotacije.

Kot soudeležbo za ogled opernih predstav pa so določili enoten znesek 30,00 din po udeležencu. Sicer pa upoštevajo pri delu število nastopov, število sodelujočih, število vaj, število nastopov in podobno. Na podlagi dejavnosti do 30. 6. 78 so prejela prosvetna društva: Gornji grad 9.775,00 din, Bočna 3.624,00 din, Kokarje 8.990,00 din, Luče 3.622,00 din, Šmihel 2.532,00 din, Rečica ob Savinji 4.342,00 din, Ljubno ob Savinji 11.387,00 din in Mozirje 23.356,00 din. V teh vsotah so zajete tako pevske, kot dramske dejavnosti.

Novoletno praznovanje otrok

Občinska zveza društev prijateljev mladine je tudi v letošnjem letu pristopila k enotni organizaciji in izvedbi noveletnega praznovanja otrok.

Na podlagi družbenega dogovora o enotni organizaciji in izvedbi noveletnega praznovanja otrok se bo praznovanje dedka Mraza enotno organiziralo v krajevnih skupnostih in šolah. Za organizacijo je odgovorno društvo prijateljev mladine v sodelovanju z osnovno šolo, krajevno skupnostjo in družbenopolitičnimi organizacijami kraja.

Praznovanje bo potekalo po naslednjem razporedu:

LUČE – 26. 12. 1978 ob 10.00 uri SOLČAVA – 26. 12. 1978 ob 12.00 uri

LJUBNO – 27. 12. 1978 ob 12.00 uri

REČICA – 27. 12. 1978 ob 15.00 uri

NAZARJE – 28. 12. 1978 ob 10.00 uri (za vrtec in od 1 – 4 razreda)

NAZARJE – 28. 12. 1978 ob 15.00 uri (za vse ostale iz KS, ki niso vključ. v vrtec)

MOZIRJE – 29. 12. 1978 ob 12.00 uri (za otroke od 1 – 4 razreda)

MOZIRJE – 29. 12. 1978 ob 15.00 uri (za predšolske iz območja KS)

Za KS Šmartno, Bočno, Gornji grad in Novo Štifta bo razpored pripravila OŠ Gornji grad.

Domači pesnik

RIKO PRAPROTNİK živi na Zg. Pobrežju pri Baštetovih, kjer skrbi za živino in opravlja druga kmečka dela. Včasih pa, kakor je zapisal:

Kar brez inventure
piše verze cele ure,
saj za pesniški talent
je to lažje,
kot pa mešati cement.

Napisanih ima več pesmi, ki pa doslej niso bile nikjer objavljene. Sam pravi, da bo še kaj napisal. Danes smo za objavo v naših Novicah pripravili dve njegovi pesnitvi z namenom, da ga predstavimo našim bralcem in z željo, da bo Riko res še kaj napisal.

A. RESNIK

Mladost brez materine ljubezni

Ko priromal sem na svet
mamica preluba je morala umret.
Otrok mili, v usodo kruto se pogrezni,
ker na svetu boš živel brez materine ljubezni.

Postelje nikdo mi ni ogreval,
bila je trda slamica,
nikdo mi pesmic ni prepeval,
kakor zna le dobra mamica.

Živel sem med otroki
z negotovostjo življenja v roki,
poljubil me nikdo nikdar,
ogrel me je le sonca žar.

Med koroškimi gorami je vasica,
najdražja zame rojstni kraj Mežica,
razkril bi zastor zeleneči trati,
ki pod njo počiva moja draga mati.

Srce moje je kot morje

Srce moje je kot morje,
ki v samotni valovi,
življenje lepo je obzorje,
ki oblak ga zatemni.

Življenje ti si kakor val morja,
bodočnost moja se na njem igra,
ko plove v negotovi svet
izgublja se mladosti cvet.

Življenje ti si kakor sonček zlati,
ki spomladi cvetje prebudi,
da zadehti na zeleneči trati
življenje kratko, to si ti.

Življenje je čolniček mali,
ki se izgublja sred valov,
neutrudno bomo še veslali
do pristana, množice grobov.

Na radiu Velenje tudi poročilo iz občine Mozirje

Radio Velenje oddaja na UKV območju, na frekvenci 97,2 MHz, ob petkih in nedeljah, prihodnje leto pa bo število oddaj povečal

polovici leta 1979, bo Radio Velenje še podrobneje in obširneje poročal o dogajanju v občini Mozirje.

Radio Velenje se je prvokrat „oglasil“ 2. junija 1975. leta. Do začetka dela pretvornika Plešivec je bila slišnost Radia Velenje omejena. Od 5. marca naprej, ko je začel z delom pretvornik Plešivec, pa se je slišnost povečala tako, da je s signalom Radia Velenje pokrit tudi dobršen del občine Mozirje.

Od 5. marca naprej uvršča uredništvo Radia Velenje, ki deluje kot organizacijska enota Centra za informiranje, propagando in založništvo Velenje, v informativni program tudi vesti, pogovore in komentarje o dogajanju v občini Mozirje. S povečanjem števila oddaj, v prvi

Oddajam Radia Velenje lahko prisluhnete na UKV območju, na frekvenci 97,2 MHz, in sicer ob petkih od 15,30 do 17,00 ure, od nedeljah pa od 11,30 do 12,30 ter od 14,45 do 17,00 ure. Oddaja „Poslušalci Radia Velenje čestitajo in pozdravljajo“ je na sporedu ob petkih ob 16,40 ure naprej, ob nedeljah pa traja ta oddaja od 14,45 do 17. ure.

V času, ko Radio Velenje ne oddaja, lahko poslušate na UKV območju na frekvenci 97,2 MHz prvi program Radia Ljubljana oziroma spored lokalne radijske postaje Slovenj Gradec. Prek pretvornika Plešivec namreč oddajata svoj program tako Radio Velenje kot Radio Slovenj Gradec.

Moj dom je akademski slikar Lojze Zavolovšek poimenoval sliko v olju, ki ponazarja Radmirje.

Pismo iz Florjana

Veliko govorimo in pišemo, kako potrebno je obdržati ljudi, predvsem še mlade, na naših hribovskih kmetijah. Vsi dobro vemo, da bi brez pomoči in zavetja, ki so ga nudile naši partizanski vojski ta ne mogla obstajati.

V velikem deležu, ki so ga doprinesli kmetje, v naši Zgornji Savinjski dolini med osvobodilno borbo, posebno še hribovski je na proslavi Šlandrove brigade 9. septembra na Ljubnem v svojem govoru, močno poudaril Mitja Ribičič.

Res se je v zadnjih letih, za razvoj teh kmetij veliko naredilo. Z malimi izjemami so vse kmetije elektrificirane, opremljene s stroji, speljane so ceste kar zelo olajša spravilo lesa. Pojavila pa se je nova nadloga, ki ogroža kmetije, divje svinje. Teh pred vojno v naših krajih nismo poznali. Po vojni pa so se začele pojavljati, po planinskih pašnikih na Menini. Sedaj pa ti škodljivci, ki jih je čedalje več, rijejo po naših hribih, pridejo pa tudi v dolinske vasi kot v Meliške in Podhom.

Skoraj vsak kmet bi še rad posejal nekaj žita, posebno po krompirišču in okopovinah, zlasti še korusu, ki postaja čedalje bolj dragocena. Prašiči pa ravno korusu in krompir najbolj uničujejo. Kaj je bolj važno, pridelovati hrano ali gojiti divjačino. Tudi srne in jeleni naredijo veliko škode? Mislím, da na to vprašanje, vsak pameten človek lahko da odgovor.

Lovske družine, res ocenjujejo in plačujejo povzročeno škodo, ki pa navadno ni v celoti plačana, zato prihaja med kmeti in lovci do nesporazumov in preprirov, kar naši družbi gotovo ni v prid.

Zato pozivamo naše delegate pri občinski skupščini, da se resno zavzamejo za večji odstrel divjih prašičev, če jih že popolnoma a iztrebiti ni mogoče.

Tudi našim kmetijskim pospeševalcem bi priporočali, da ne stojijo brezbržno ob strani in si vsaj ogledajo to „svinjsko“ razdejanje po naših hribih in dolinah. Kar je v njihovi moči pa naj tudi ukrepajo.

FRANC ZALESNIK

Občinska konferenca SZDL MOZIRJE

išče
administrativno moč

z a delo za določen čas.

Pogoji:

- končana administrativna šola,
- moralno politična neoporečnost.

Nastop službe takoj.

Prijave pošljite na

Občinsko konferenco SZDL Mozirje

VKS Gornji grad

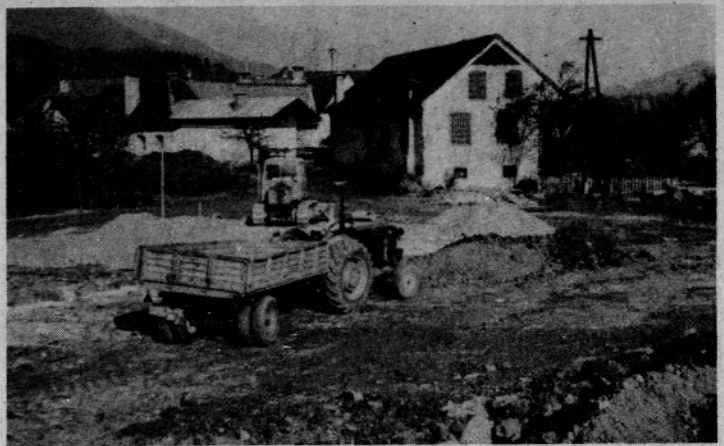
Od 1974 dalje vodi delo sveta krajevne skupnosti v Gornjem gradu ing. Ivan Zidam. Že prej, ko še ni bil sedež TOZD Gozdarstvo, katere direktor je, v Gornjem gradu je uspešno delal za napredek kraja. Ko smo ga obiskali, da bi kaj povedal o težavah in uspehih krajevne samouprave, je prijazno odgovarjal, dasiravno so ga nestrpnost čakali njegovi sodelavci zaradi nekega posveta. Povedal je, da KS kar dobro uresničuje svoje načrte in da se delo odvíja po predvidevanjih srednjeročnega plana. Opravili so posodabljanje nekaterih cest, prav sedaj pa so pri urejanju postajališča in parkirišča za avtobuse in motorna vozila. Prometni zamašek v samem kraju bo z novim postajališčem ob cesti proti Novi Štifi odmašen. To je velik zaloga za krajevno skupnost, saj sami in v lastni režiji opravljajo gradnjo. Pred njimi stoji težka naloga — bencinska črpalnica, ki jo območje 4 krajevnih skupnosti skupno načrtuje in tudi financira. Tu gre za plodno sodelovanje KS Bočna, Nova Štifa, in Šmartno ob Dreti z Gornjim gradom. Med nalogami, ki jih še

obiskovalce od blizu in daleč, pa je treba poleg dobrih cest poskrbeti še za kulturno plat. Predsednik Zidam je izredno pohvalno govoril o dobrem sodelovanju med KS in ostalimi organizacijami in društvi v kraju. To pa zagotavlja uspeh pri delu in skupnih naporih za boljši jutri. Tudi prosvetno društvo je zelo delavno. Turistično društvo prav sedaj ureja zelenice po trgu. Sicer pa skrbi to društvo za razvoj turistične dejavnosti, ki bi naj v bodoče zajela še nekatere kmetije. V samem kraju pa že raznolaseajo s sodobno gostinsko ponudbo.

Brez težav pa tudi tu ne gre. Pred njimi stoji še veliko nalog, kot gradnja mrliške vežice, javna razsvetljava in kanalizacija. To so prepotrebne obveznosti v tako razvitem kraju. Glede članov sveta KS meni ing. Zidam, da so nekateri preveč obremenjeni z družbenimi nalogami. Tudi delegati resneje, kot v preteklosti opravljajo svoje naloge. Veliko je pomanjkanje stanovanj, saj so po vojni zgradili en sam blok. Porast prebivalstva bi bil večji, če bi bilo to vprašanje rešeno. Celo za prosvetne in zdravstvene delavce so v zadregi zavoljo stanovanj. Veliko prebivalcev se vozi na delo v sosednje občine, ki ne prispevajo za stanovanjsko izgradnjo v Gornjem gradu, pač pa na svojem območju. To pa pomeni nadaljnje izseljevanje. Za mladino, ki v glavnem študira ni videti dosti bodočnosti v kraju. To pa je velika težava, saj se mladi podajajo s trebuhom za kruhom.

Tegobe stanovanjske izgradnje

Pisali smo že o težavah pri pridobivanju zazidalnih površin za posamično stanovanjsko gradnjo. Zaradi pomanjkljive in manjkajoče urbanistične dokumentacije so večinoma parcele težko dostopne. Na komunalnem podjetju v Mozirju pravijo, da vsled tega postaja vse bolj praksa dovoljevanje gradnje v izjemnih prilikah. To pa ima dalekosežne posledice. Često se dogaja, da nekdo izsiljuje gradnjo nekega stanovanjskega objekta izven predvidenih zazidalnih okolišev. Seveda nihče ne pomisli tisti hip, da glavne težave nastopijo kasneje, ko postavlja takšen lastnik hiše razne komunalne zahteve. Ureditev teh pa je znatno dražja, kot osnovna komunalna ureditev na

Krajevna skupnost je pristopila k urejanju parkirišča in avtobusne postaje ob cesti proti Novi Štifi.

Šmihelčani za asfalt

Želja šmihelskega prebivalstva, da bi jih povezovala z dolino asfaltna cesta, se, kot kaže, bliža uresničitvi. Na nedavnem sestanku so tamkajšnji prebivalci ponovno ocenili svoje lastne finančne zmogljivosti. Če zadržnejo pasove svojih gospodarskih in družinskih proračunov, bi morda do snomladi le zbrali sto starih milijonov dinarjev. Že na sestanku so zagotovili preko 800.000,00 din lastnih sredstev. Ta denar nameravajo v letu 1979 vložiti v asfalt in z njim pokriti 3 m široko cestišče proti Šmihelu tako daleč, kolikor asfaltna prevleke bodo za zbrana sredstva poč dobili. Zaenkrat želijo asfaltirati vsaj polovico te 5 km dolge trase, če se bodo finančna sredstva okrepila in povečala še iz drugih virov.

Po osvoboditvi se je želja po cesti spet obudila. Šele pred slabimi 20. leti, ko so se iz gozdno gospodarskih potreb začele gra-

diti gozdne ceste, je tudi do Šmihela pripeljala gozdna cesta. Tako je kraj postal dostopen motornim vozilom. Življenje se je spremenilo. O tem pričajo številne usmerjene sodobne kmetije, razvita živinoreja, nova gospodarska poslopja itd. Vsekakor je bila prevozna cesta za kraj pridobitev.

Cesta, po kateri naj bi se promet odvijal v glavnem za prevoz lesa, mora služiti danes tudi za osebni prevoz prebivalstva. Kljub visokim stroškom vzdrževanja je cesta v zelo slabem stanju, saj jo zaradi nagiba vsako neurje močno poškoduje. Pozimi je osebni prevoz zelo otežkočen. Vsak tujec si bo premislil, preden se bo podal z osebnim avtomobilom na to cesto.

Zaradi takih okoliščin je prišlo do sestanka in sklepov šmihelskega prebivalstva. Razveseljivo in spodbudno je, da to zamisel obravnavajo in podpirajo tudi mnogi prebivalci iz doline, da pomagajo pri pripravi v povezavi s KS Mozirje, ki naj bi bila tudi investitor — izvajalec preko posebnega pododbora. Jasno pa je, da domačini te investicije tudi v večjih etapah sami ne bodo zmogli, saj bo zanje mnogo, če bodo, kot obljublajo, nosili polovico stroškov. Preostali del potrebnih sredstev bo zato treba iskati še drugod. Razmisliti bo potrebno o deležu, ki bi ga kraj z modernizirano cesto nudil gozdarstvu, kmetijstvu, razvoju turizma itd. Ne nazadnje pa moramo razmisliti tudi o človeku, ki tu živi. Socialistična družba ni pozabila velikega prispevka, ki ga je to hribovsko ljudstvo doprineslo v naši osvobodilni borbi in ki ga doprinaša danes. Besede o solidarnosti prenesimo tudi v tem primeru v dejanja.

A. A.

Ivan Zidam

čakaio so tudi nekatere spomeniško varstvene, saj ima Gornji grad nešteto izrednih zgodovinskih spomenikov. Načrtujejo popravilo obrambnega stolpa ob cesti proti Novi Štifi. Neke so se naprezali, da bi uresničili dolgoletno željo po domači zbirki narodopisnih in drugih zgodovinskih znamenitosti v Matijevi hiši. Žal niso uspeli, ker jo bodo preuredili v poslovno stavbo. Tudi sicer nimajo ustreznega prostora, vendar zamisli niso nokopali. Zavedajo se dobro, da je kraj zanimiv za

V Smreki uspešni

Le malo kolektivov se lahko pohvali s tako hitrim in trajnim vzponom, kot gornjegrajski tesarji in mizarji. V začetku se je namreč takratno obrtno podjetje tako imenovalo! Danes govorimo o dobro organizirani in skrbno načrtovani industrijski proizvodnji, kar je posledica velike skrbi za kadre. V Smreki so dojeli pravočasno, da le ob doslednih upoštevanjih sodobnih zahtev znanja v proizvodnji, sledi uspeh. Zato so poleg že običajnih načrtov proizvodnih nalog, temeljito proučili izobraževanje delavcev. Pripravili so program potrebnih ljudi za strokovno izvajanje posamičnih delovnih postopkov. Takšna usmeritev se je pokazala kot pravilna. Uspehi v obsegu proizvodnje in gmotno stanje kolektiva to potrjuje.

Kolektiv šteje 166 zaposlenih. Sami pravijo, da so kadrovskega dobro zasedeni, da dosegajo dobre uspehe in da so s storilnostjo zadovoljni, vendar morajo in hočejo prav tu doseči več. Že nekaj časa sem skrbijo za to, da se delavci dopolnilno izobražujejo, ker menijo, da je znanje tisto, ki bo omogočalo v bodoče doseči še boljše uspehe. Gre za načrtno usposabljanje članov kolektiva za določene proizvodne naloge. Tu se poslužujejo Delavske univerze iz Mozirja. Razen tega pa sodeluje poklicna lesna šola iz Škofje Loke. Tako pridobijo mladi nekvalificirani delavci usposobljenost za določena delovna mesta. Nazadnje jih je 23 obiskovalo tečaj. Nekaj mladih

se šola v Škofji Loki za širše naloge, nekaj jih je v delovodski šoli, nekaj na srednji, 5 na višji za manjkajoče profile v kolektivu. Dolžnost izobraževati delavce čuti kolektiv prav zaradi dejstva, da je preko 50 % zaposlenih mladih ljudi. Tako se srednjeročni načrt pokriva tudi s kadri. Jasno se zavedajo pomembnosti pravilne kadrovske usmeritve. Saj sodobna tehnologija zahteva več znanja, daje pa boljše gmotne uspehe. Od uporabljenih 6000 m³ rezanega lesa živi torej 166 ljudi s svojimi družinami. Skrbijo, da se les oplemeniti z živim delom in da ga v gotovem proizvodvu ponudijo tržišču. Torej ni čudno, če dosežejo preko 10.000 din vrednosti v enem kubiku vgrajenega lesa. Rezerve bodo še iskali, vedo pa, da jih že sedaj imajo v odpadnem materialu. Tudi te bodo v bodoče izrabili.

Skratka, trdijo, da se vsako znanje v 5 letih podvoji, to pa utemeljuje uvodoma povedana naprežanja za boljše strokovnost delavcev. Tako so prepričani, da bo delo boljše, delavci bodo spretnejši in tudi organizacijsko sposobnejši. Pa delo bo varnejše, kar se že sedaj pozna pri izostankih, delček pa k temu pripomore nagrajevanje po delu, tudi v tem so šli naprej!

Veliko akcij mladih tabornikov

V pestrem programu dela mladih tabornikov „ODREDA SAVINJSKIH PARTIZANOV“,

samo v Bosni so število ovac potrojili. Pa tudi drugod je podobno. Treba bo torej upoštevati izredne vzrejne pogoje v naši občini in bolj smelo pristopiti k ovčereji. Pri teh odkupih je sodeloval znani odkupovalec ovac Guđnov Franc iz Tržiča. Ta je svoječasno pokupil vse, kar je bilo na razpolago. Med ljudmi našega predela je znan kot „Pubi“. Pravijo, da je znal pripraviti iz ovčjega mesa takšno kulinarčno posebnost, da je po svoji „ovčji bržoli“ zaslovel. Ob vsakem odkupu je postregel s to jedjo. Kljub osemdesetim letom je tudi ob letošnjem odkupu sodeloval in skuhal svojo „specialiteto“. Pravijo, da se mu je posrečila, kot pred leti!

Ovčereja zanimiva

Nekoč je bila solčavska ovca znana daleč preko meja Slovenije. Prirejali so sejme v Solčavi in ob takih prilikah je bilo zelo živo. Ta okoliš je bil najboljši vzrejni center, zato je razumljivo, da je bilo povpraševanje po ovcah iz Solčave veliko. No, to se zopet ponavlja. Zadruga je pripravila odkup teh živali za nadaljnjo vzrejo na Ljubnem, v Lučah in v Solčavi. Prodali bi najmanj 150 plemenskih ovac, če bi jih bilo! Žal so pripeljali na prodajna mesta le kakih 40 živali, pa še od teh je bilo sposobnih za plemo le 24. Tako so se časi spremenili. Vzreja ovac je pri nas zelo nazadovala, dasiravno je v drugih republikah slika povsem drugačna. Namreč,

Cesta po dolini Ljubije dobiva sodoben videz. Pridni krajanji pripravljajo nadaljevanje modernizacije te prometne povezave.

Prizadevnost na Lepi njivi

Uspehi pridnih rok so vidni povsod na Lepi njivi. Delajo na cesti in pripravljajo vodovod za novo šolo.

Nova šola zahteva dobro pitno vodo. Krajanji bodo zanjo poskrbeli.

so bile tudi akcije: pohod v Moravče, obisk vojakov v kasarni Borisa Kidriča v Ljubljani in enodnevni pohod na Tolsti vrh. Na pohod v Moravče smo odšli zgodaj zjutraj. Niti dež nam ni mogel pokvariti dobrega razpoloženja.

Pot na Limbersko goro je bila zaradi dežja zelo naporna, vendar se tega nismo ustrašili. Najbolj vstrajni so šli do vrha, kjer so nas čakali taborniki iz Domžal. Drugi, predvsem medvedki in čebelice pa smo jih počakali spodaj. Po vrnitvi v dolino smo krenili naprej proti Ljubljani. Tam so nas pričakovali prijatelji—vojaki, s katerimi smo se spoznali že v Vinici, na taborjenju. Vojaki so nas lepo sprejeli, nam razkazali prostore v katerih bivajo, z velikim zanimanjem smo si ogledali tudi orožje, saj kaj takega res ne vidiš vsak dan. Pogostili so nas tudi s pravim vojaškim pasuljem. Po kosilu pa so nam še prikazali kratek kulturni program. Na koncu pa smo skupaj

zapeli še kolo. Ko smo odšli, smo obljubili da se bomo še srečali in navaden dan spremeni v praznik za vojake in tabornike.

Pohoda na Tolsti vrh se je udeležilo 56 tabornikov, medvedkov in čebelic. Po nekajurni hoji smo prispeli v Šentjanž in tam pri prijaznem kmetu pripravili kosilo za lačne pohodnike.

Po kosilu smo nadaljevali pot do spomenika. Očistili smo okolico, položili venec, ki smo ga naredili sami in svečano ustanovili četo, ki se imenuje po borcu Vitu Krajgerju. Družina medvedkov in čebelic pa je dobila ime po borki Veri Šlandrovi, ki jo je okupator ujel na tem območju naše občine.

Do doline smo imeli še debeli dve uri hoda, zato smo se kmalu odpravili. Kljub utrujenosti smo bili zadovoljni, da smo se na ta način spomnili vseh, ki so dali svoja življenja za našo svobodo.

PEČNIK VERICA

Tovarištvo odlikuje naše branilce Mozirja.

Pripadnikom oboroženih sil iskrene čestitke!

Širom domovine se 22. decembra vsakega leta praznuje dan JLA. Občinska konferenca ZRVS Mozirje je pripravila proslavo v prosvetnem domu na Rečici. Po njej je bilo tovariško srečanje. Ob praznovanju je predsednik občine Hinko Čop povabil predstavnike učencev osnovnih šol na sprejem. Srečanje je bilo zelo prisrčno. To pomaga najmlajšim spoznavati pomen naših oboroženih sil. Vsi vemo, da so čuvarji naših meja prav na območju naše občine zelo priljubljeni. Tudi te so v njihovem domovanju v Logarski dolini obiskali predstavniki občine, družbeno političnih in drugih organizacij. Takšna srečanja so že običajna potrditev izredno dobrih, skorajda sosedskih odnosov med graničarji in prebivalstvom.

Ali je res vsega kriv sneg?

Koliko snega. Zjutraj, pred odhodom v šolo poslušam razmere na slovenskih cestah. Grozno! Mislim si, da pač pri nas še ni tako, in se odpravim na avtobusno postajo. Na postaji je čakalo veliko delavcev in ostalih krajanov, da se jih bo usmilil kakšen avtobus. Ob 6.05 minut je redni avtobus pobral vse čakajoče, razen nas dijakov. Kavalca na uri se pomikata proti pol sedmi. Pošteno nas že zebe. Pride drugi redni avtobus, ki vzame soseda, nas pa sprevodnik pomiri, da šolski prevoz že prihaja, naj še samo malo počakamo. Očitno pa je ta šolski avtobus nekaj posebnega, da rabi za normalno uro vožnje tokrat kar polni dve uri. S postaje je odpeljal tudi že avtobus, ki vozi šolarje v Mozirje. Na postaji smo ostali spet sami. Ob izteku določene ure se kar ne moremo odločiti, da bi šli domov. Še vedno upamo. Ob osmih ne moremo več. Vsi premraženi se odpravimo domov. Skrbi nas, kaj bo naslednji dan v šoli. V Izletnikovi poslovalnici v Mozirju za takšne stvari ne dajejo opravičil, profesorji pa tudi vedno ne morejo verjeti

nam dijakom. Kljub vsemu, pa smo imeli dan neprostovoljnih počitnic.

Sprašujemo se, kdo je vsega kriv? Sneg, cestni delavci ali Izletnik.

Vendar pa to ni bil zadnji dan, da smo čakali uro ali več šolski avtobus. Še dvakrat nas prvo uro ni bilo pri pouku. Pa še to se bi dalo razumeti, je pač zjutraj in so ceste neurejene, pa avtobusi nagajajo in ne vem kaj še vse. Ni mi pa jasno, da se te iste stvari ponavljajo, ko se vračamo iz šole. Domov pridemo včasih tudi uro ali dve kasneje kot bi bilo treba. Včasih šolskega avtobusa sploh ni in ne preostane nam drugega kot da poskusimo priti na redno progo. Vendar pa je to prav hudo, saj sprevodniki krepko ločijo dijake od ostalih potnikov. Če pa kateremu uspe priti na avtobus ne da bi slišal par krepkih čez današnjo mladino, se to ponovi med vožnjo, ko pokaže karto. Vsak dan tekamo po postaji v Celju sem ter tja in iščemo avtobus, ki se nas bo usmilil.

CVETKA PEČNIK,
dijakinja

Podelitev priznanj najboljšim živinorejcem

Pred letošnjim Dnevom republike je bila v Gornjem gradu prva podelitev častnih plaket najboljšim živinorejcem širšega regijskega območja za dosežene rejske uspehe v letu 1977.

Rejci krav-molznic, ki so pri več kot petih kravah dosegli povprečno mlečnost od 4 – 4.500 l v standardni laktaciji 305 dni, so prejeli bronasto, 4.500 do 5.001 – srebrno in nad 5.000 litrov – zlato plaketo. Letos jih prvič skupaj podeljujejo živinorejske strokovne ustanove in sicer: Živinorejska poslovna skupnost SRS, Kmetijski institut Slovenije in območni Živinorejsko-veterinarski zavod Celje. Ta oblika moralnih priznanj najuspešnejšim živinorejcem, bo poslej ostala trajna, kar pozdravljamo z največjim zadovoljstvom.

Od skupnega števila podeljenih plaket – 1 zlata, 10 srebrnih in 28 bronastih – so rejci – kooperanti ZKZ Mozirje prejeli: 1 zlato, 6 srebrnih in 17 bronastih, t.j. skupaj 24!

Dobitniki častnih plaket za leto 1977 so naslednji:

ZLATA: VERBUČ Anton, Šmihel; SREBRNA: ATELŠEK Ivan, Šmihel; MAROLT Jože, Brezje; JURJEVEC Edi, Juvače; GOLČNIK Pavel, Šmihel; BREZNIK Jakob, Krnica; POLJANŠEK Alojz, Dobretna; BRONASTA: JURKOVNIK Franc, Lepa njiva; GLOJEK Ivan, Šmartno/Dreti; GOLTNIK Ivan, Šmihel; ATELŠEK Jože, Šmihel; ŽAGAR Ivan, Dobrovlje; DOLINAR Rudi, Šentjanž; ZAGOŽEN Ivan, Devce (Melak) RUKUN Ivan, Poljane; PETRIN Matija, Sp. Pobrežje; HRASTNIK Jože, Lepa njiva; CIREJ Ivan, Ter; GOLČNIK Franc, Šmihel; FUŽIR Franc, Lepa njiva; ZAGOŽEN Karl, Ter; BITENC Alojz, Zg. Pobrežje; BLATNIK Ivan, Žlavor in JERAJ Anka, Dobretna.

Da je kar dve tretjini vseh plaket, med njimi tudi edina „zlata“, bilo podeljenih našim rejcem, je vsekakor v ponos zadrugi, občini in, kajpak, tudi rejcem samim. Dosežena priznanja so odraz dolgoletnega pospeševalnega in selekcijskega dela zadruge, Veterinarske postaje Mozirje, selekcijske službe ŽVZ Celje, razumevanja in pod-

pore Skupščine občine in njenih družbeno-političnih organizacij, zlasti pa vztrajnega in s strokovnim znanjem oplemenitenega dela živinorejcev. Direktor ŽVZ Celje, dipl. ing. Bojan NENDL, je v svojem nagovoru podal pregled uspehov selekcijske službe na širšem območju 11 občin, pri čemer je posebno naglasil dosežke gornjesavinjskih živinorejcev, ki v vseh oziarih občutno prednjačijo pred ostalimi.

Predstavniki ZKZ – tov. PLAZNIK Lojze – je s konkretnimi podatki osvetlil razvojno pot živinoreje v občini Mozirje od njenih temeljnih začetkov v letu 1950 do danes. Ko je dobitnikom plaket čestital, je med drugim poudaril, da so njihovi rejski dosežki najlepše darilo republiki za njen praznik – 29. november, hkrati pa ponos celotni občinski družbeni skupnosti.

Vsem dobitnikom plaket izrekamo iskrene čestitke z željo, da bi njihov zgled in pospeševalni vpliv na okolico uspešno množil vrste bodočih nagajencev za nadpovprečne uspehe v živinorejski proizvodnji!

L. P.

Blagovnica bo!

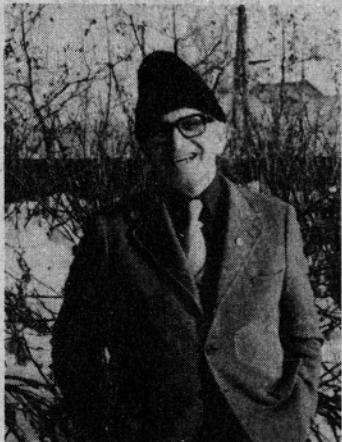
Mnogo je bilo že govorjenja o prepotrebni gradnji ustrezne trgovske hiše v dolini. Opozarjalo se je na močan odliv denarja v druge kraje prav zaradi pomanjkljive ponudbe naše trgovine. Stvari so sedaj tako daleč, da je bil že vzidan temeljni kamen za blagovnico, ki jo bo gradila Emona iz Ljubljane na novem zazidalnem okolišču med bencinsko črpalko in cesto proti Žekovcu. Poslovati naj bi pričela v drugem letu in bo razpolagala z okoli 2000 m² koristne površine. Obetajo ustrezne gostinske usluge v restavraciji in bifeju. Tako pa zagotavljajo, da bo ponudba takšna, ki bo zavrila nakupovanje v večjih centrih do običajne mere. Potrošniki smejo torej pričakovati v bodoče ugodne nakupe in ustrezno izbiro v novi trgovski nakupni hiši v Mozirju.

O pomembnosti tega dogodka priča tudi številna udeležba naših najvidnejših predstavnikov kot Mitje Ribičiča, Toneta Boleta, Štefana Korošca in drugih.

Vlado Miklavc upokojen

Zagotovo ni kmeta v naši občini, ki ne bi poznal dolgoletnega delavca pri SO Mozirje, Vlada Miklavca. Kot referent za kmetijstvo (prej kmetijski inšpektor) je delal od leta 1955 dalje. Vseskozi je bil aktiven in prizadeven družbenopolitični delavec in je kot tak opravljal številne odgovorne funkcije v organih družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev. Tak je tudi danes. Poln življenjske vedrine, vedno pripravljen svetovati in pomagati pa tudi pošaliti se. Zato so

kmetje radi prihajali k njemu po nasvete in pomoč.

Rodil se je 6. 9. 1920. leta v Mozirju v obrtniško-kmečki družini. Že v mladih letih je čutil veselje do kmetijstva. Želja po znanju ga je po končani osnovni šoli vodila v Celje, kjer je obiskoval meščansko in trgovsko šolo, kasneje pa v Šentjur, kjer je končal še nižjo kmetijsko šolo. Kaj kmalu zatem ga je zajela vojna vihra. Že leta 1941 ga je Gestapo aretirali. Aretaciji so sledili zapor in nazadnje še koncentracijsko taborišče Mathausen. Leta 1944 se je pridružil partizanom na Kozjanskem. Bil je član izvršnega odbora Osvobodilne fronte, okrajnega partijskega komiteja ter referent za kmetijstvo, sta-

cioniran na Boču. Po vojni je končal upravno-politično šolo in delal v izvršnem odboru okrajnega ljudskega odbora za savinjsko-šaleški okraj. Leta 1946 je formiral prvo obdelovalno zadrugo v Gornji Savinjski dolini in delal v njej kot upravnik. Po končani srednji kmetijski šoli v Mariboru pa je prevzel dolžnosti inšpektorja in kasneje referenta za kmetijstvo pri SO Mozirje. To delo je opravljal vse do upokojitve, in z veseljem ga je opravljal. Seveda je bila njegova skrita želja in cilj delo v pospeševalni službi, kateri je kljub delu v upravnem organu, se pravi v administraciji, posvečal svoj čas, znanje in izkušnje. Temu delu se je veliko raje posvečal kot pisarniškemu, saj je bil po njegovem mnenju ves čar in privlačnost njegovega dela v neposrednih in pristnih stikih s kmeti. Meni, da se na tem mestu, kakor tudi na marsikaterem drugem v upravnih organih in drugod, mora človek vedno pogovarjati s strankami kot enak z enakimi. Teh načel se je tovariš Vlado Miklavc pri svojem delu dosledno tudi držal.

P. M.

Zapojmo pesem!

Pesem je vez med ljudmi, je govorica prijateljstva, je izpoved človekovih čustev ali kot je dejal veliki Oton Zupancič: „to je dih duše, to je strast in trepetanje bolečine in radosti, to je čustvo, polno hrepenjenja in sanj, zanos misli, razviharjenost nad globinami duševnosti, z zakopanimi skrivnostmi in zakladi, ki bi brez te notranje razburkanosti nikoli ne zagledali belega dne, da bi nam ostalo marsikaj velikega in človeku nerazodetega.“

Čas v katerem živimo zahteva od vseh nas veliko energije, veliko ustvarjalnost in nenehno izpopolnjevanje, zato mora biti naše ustvarjalno delo temu času primerno. Ni dovolj, da si oskrbimo visok materialni standard, imeti moramo nredvsem ustvarjalno, bogato in vsestransko življenje. K temu prav gotovo veliko prispevajo naše kulturne, amaterske dejavnosti, med njimi tudi zborovska, ljudska in umetniška pesem. Harmonija misli in melodije v pesmi vsekakor bogati naše življenje, ga lepša in mu daje posebno vrednoto in smisel. Zato nam ni in ne more biti vseeno kako delajo posmezni zbori, kakšen je njihov repertoar in izvedba skladb ter s kakšnimi občutki sicer maloštevilni redni poslušalci zapuščajo občasne koncerte in druge prireditve. In če nismo ravnodušni do tega vprašanja potem se vključujmo in pomagajmo zborom v njihovi nadaljnji rasti. Eden izmed zelo prizadevnih zborov v naši občini je mešani pevski zbor „Enakost“ iz Mozirja, ki vas vabi v

svoje vrste in se vam predstavlja v sliki in besedi:

Zbor je bil ustanovljen pred petimi leti z neumornim pevovodjem Antonom Acmanom na čelu.

Za izvedbo zastavljenih nalog je bilo potrebno nabaviti enotne obleke in seveda naštudirati kvaliteten izbor pesmi. Zboru je s kolektivno mladostno zagnanostjo vse to uspelo, cilji so bili v celoti uresničeni, višek pa je bil do sreen 8. aprila letos, ko je zbor sodeloval na republiški reviji najboljših zborov iz vse Slovenije in dveh iz zamejstva v Unionski dvorani v Mariboru. Dosel je dve tretjini od vseh možnih točk, kar sicer ni zadostovalo za osvojitev ene izmed plaket (zlate, srebrne ali bronaste), pomeni pa pravilnost usmeritve zboru in odgovornost za še višjo raven, kar je povezano z novim elanom in naporom v njegovi kulturno umetniški rasti. Da bo to uresničeno, so si zadali kot osnovno nalogo pridobitev še nekaj sposobnih, požrtvovalnih pevcev in da povečajo število tedenskih vaj in udeležbo na teh vajah, kar pa je zlasti odvisno od organiziranosti delovnih kolektivov, kjer ti pevci delajo. Zato apeliramo na vse delovne kolektive in njihove vodilne delavce, da omogočijo tem delavcem – pevcem redno udeleževanje vaj, kajti uspeh zboru in dosedanja uvrstitev med 30 najboljših slovenskih moških, ženskih in mešanih pevskih zborov ni le uspeh samega zboru ampak mora biti uspeh in ponos celotne družbenopolitične skupnosti!

Zbor sestavljajo pretežno mladi delavci in kmetje iz okolice Mozirja, ki si želijo v svojih vrstah tudi izobraženstvo, kajti procvit kulture je v naši narodno razgibani preteklosti vedno temeljil na zdravem, aktivnem in društvenem delu vseh kategorij prebivalstva, ne pa na malomeščanski abstinenci in dekadentnosti.

Pereč problem, ki jih nenehno tare, je nereseno finančno vprašanje iz rednih virov sredstev. Doslej so si pomagali na ta način, da so organizirali dvakrat silvestrovanje in maske-rado. Z izkupičkom omenjenih prireditve so sofinansirali nabavo društvenih oblek in tridnevni izlet preko Dunaja v Prago.

Za predstoječo sezono 1978/79 so si še poleg delno že omenjenih ciljev zadali nalogo, da bodo organizirali več samostojnih koncertov in in izven meja občine, da bodo sodelovali na vseh revijah in proslavah, kamor bodo vabljeni in da bodo navezali kontakte z zamejskimi Slovenci na Koroškem in pobrateno občino Cajetina v Srbiji.

Zato želimo pevcem zboru naj njihova pesem uglašeno, ponosno doni, naj seže do srca in čustev poslušalcev, naj seže do in preko meja, naj oznanj, da jo poio ustvarjalni, srečni in ponosni amaterji, ki si srečo ustvarjajo sami in ki svobodo, enakost, bratstvo, blagostanje in srečo zmogli in znali ohraniti, kajti pesem jih bo pri tem vspodbujala in povezovala.

J. K.

VODA ZA VELENJE

Znano je veliko pomanjkanje pitne vode v hitro se razvijajočem Velenju. Vsi lokalni viri so izčrpani, zato se pripravlja od-vzem vode pri izviru Ljubije. Že se opravljajo potrebne meritve in analize. Ob tem je treba poudariti, da zagotavljajo izvajalci biloški minimum v strugi sedanje Ljubije. To pa pomeni, da ne bo struga suha, kot to nekateri mislijo. Ker je količina vode ob izviru večja od 30 l/sk je pristojnost za razpolaganje tega vira vode v republiških organih in ne v občinskih.

REČNO NADZORSTVO V MOZIRJU

Že dolgoletna želja, da bi v Mozirju zgradili bazo rečnega nadzorstva za območje Zgornje Savinjske doline in dela Šaleške doline je končno izpolnjena.

Ob sotočju Mozirnice ob levem bregu Savinje je bila v letošnjem letu dograjena montažna stavba, kot začetek obratov baze rečnega nadzorstva.

Vsi, ki poznajo Zgornjo Savinjsko dolino vedo, da je okoli urejanja in vzdrževanja vodnega režima še veliko odprtih in nerešenih vprašanj.

Stari opušteni jezovi, neregulirana Savinja, hudourniška Dreta z obsežnim poplavnim območjem ter izraziti hudourniki Ljubija, Trnava, Ljubnica, Šokatnica z ostalimi manjšimi pritoki nam narekujejo, da bo v bodoče potrebno vprašanju vodnega gospodarstva na tem področju posvečati več pozornosti.

Rečno nadzorna služba, ki je v okviru Podjetja za urejanje voda NIVO Celje enotno organizirana za področje porečja Savinje in Sotle, ima posebno nalogo, da skrbi in vodi računa o stanju in problemih pri urejanju in vzdrževanju vodotokov.

Žal sredstva, ki so na voljo za ta namen, še zdaleč ne zadoščajo, da bi lahko načrtno in sistematično pristopili k nujnim ureditvam najbolj kritičnih odsekov in primerov, kar ima za posledico veliko škodo, ki jo povzročajo vsakoletne poplave na objektih in obrežnih zemljiščih.

Zelo pomembno področje pri uvajanju reda ob naših vodah je vprašanje čistoče, čistosti in varstva okolja na obrežnih zemljiščih.

Mnogi neodgovorni občani se še vedno niso sprijaznili s tem, da je treba čuvati in ohraniti čiste vode, saj predstavljajo okras in biser naše že po naravi

bogate in lepe pokrajine, kar še posebej velja za področje Zgornje Savinjske doline.

Z namenom, da se ohrani in očuva kar se še da, je organizirana rečno nadzorna služba. Njena skrb in glavna naloga so razreševanje vodnogospodarske problematike v zvezi z vzdrževanjem in urejanjem vodnega režima. Predvsem ohranitev zdravega in čistega okolja ter zagotovitev več reda in discipline s strani občanov.

Z ustanovitvijo interesne območne vodne skupnosti SAVINJA – SOTLA in temeljne vodne skupnosti v občini Mozirje je zagotovljeno tudi mnogo širše samoupravno odločanje in sodelovanje z vsemi zainteresiranimi občani in organizacijami pri razreševanju problemov vodnogospodarskega značaja.

S tem v zvezi smo prepričani, da je nanovo urejena in organizirana baza rečnega nadzorstva v Mozirju velika pridobitev za vsklajevanje interesov med občani in strokovno službo Podjetja za urejanje voda NIVO Celje.

Še posebej hočemo poudariti, da želimo v okviru rečnega nadzorstva Mozirje čim tesneje in uspešneje sodelovati z vsemi občani, občino in delovnimi organizacijami pri razreševanju odprtih vprašanj vodnogospodarskega pomena.

Uradne dneve rečnega nadzorstva v Mozirju smo s tem namenom vskladili z uradnimi dnevi SO Mozirje. Tako se bodo lahko občani s svojimi problemi in prošnjami obračali v rečnem nadzorstvu in sicer:

ponedeljek od 6.00 do 8.00 ure

sreda 6.00 – 8.00 in od 14.00 do 16.00 ure

petek od 6.00 do 8.00 ure

Zaradi obsežnega področja pa bo rečni nadzornik občanom na voljo uradoval še v dru-

gih večjih krajih Zgornje Savinjske doline predvsem v zvezi z izdajo dovoljenj za pridobivanje rečnega prodnega materiala iz strujskih vodotokov in sicer:

1. na sedežu krajevnega urada

Rečica ob Savinji petek od 6.00 do 8.00 ure

2. na sedežu krajevnega urada

Ljubno petek od 10.00 ure do 12.00 ure

3. na sedežu krajevnega urada

Luče petek od 13.00 do 15.00 ure

4. na sedežu krajevnega urada Kokarje četrtek od 7.00 do 9.00 ure

5. na sedežu krajevnega urada Gornji grad četrtek od 10.00 do 12.00 ure.

Rečno nadzorstvo Mozirje ima telefon štev. 830 – 870.

JOŽE PERČIČ

Boljši rezultati gospodarjenja

Ko v Gornji Savinjski dolini v teh dneh ocenjujejo poslovanje v prvih devetih mesecih letošnjega leta ugotavljajo, da je gospodarstvo mozirske občine v tem obdobju doseglo nekoliko ugodnejše rezultate kot ob polletju. Seveda ob tem velja pripomniti, da primerjava z lanskim letom še vedno ni povsem realna, ker zaradi zakonskih sprememb še vedno ostajajo nesorazmerja pri ugotavljanju celotnega prihodka in dohodka.

Celotni prihodek gospodarstva občine Mozirje se je v prvih devetih mesecih v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečal za 33 odstotkov, letni načrt na tem področju pa v mozirski občini dosegajo nekoliko več kot 75 odstotno. Dohodek se je povečal za 51 odstotkov, del dohodka za skupne in splošne potrebe za 43 ter del dohodka za druge namene za 40 odstotkov. Organizacijam združenega dela še vedno ostane 53 odstotkov dohodka, sredstva za bruto osebne dohodke pa so se povečala za slabo četrtino.

V primerjavi z lanskim letom in letošnjim polletjem je manjša tudi izguba. Še ob polletju so z izgubo poslovale tri temeljne organizacije, sedaj pa le še dve in sicer Iverna Nazarje, kjer izguba neznatno presega dva milijona dinarjev je občutno manjša kot ob polletju ter sedaj že bivša Izletnikova temeljna organizacija na Golteh, tej pa so z nedavnimi organizacijskimi spremembami že zagotovljeni boljši časi.

Terjatve so v letošnjem letu porasle za polovico, nekoliko počasneje od njih pa naraščajo obveznosti v gospodarstvu. Število zaposlenih je naraslo za en odstotek, osebni dohodki naraščajo za 11 odstotkov hitreje kot bi smeli in povprečni

mesečni dohodek na zaposlenega dosega 5.245 dinarjev. Primerjava rasti osebnih dohodkov z rastjo cen in storilnostjo pove, da nominalni osebni dohodki nikakor niso porasli na podlagi večje produktivnosti dela. Realni osebni dohodki so v primerjalnem obdobju porasli za 6 odstotkov v gospodarstvu in za 7 v industriji.

J. P.

KADROVSKE TEŽAVE

Predsedstvo OK SZDL je skupaj s komitejem OK ZKS Mozirje obravnavalo in ocenilo potek priprav na volitve v skupščine krajevnih skupnosti ter organov SZDL. Ugotovili so, da priprave, tako vsebinsko, kot kadrovske ne potekajo po dogovoru. Pa tudi v zamudi so. Glede na vsebinski poudarek delegatskemu sistemu in vlogi društev ter drugih organizacij so bili v izvajanju priprav dokaj nedorečeni, tako, da ocena v tem pogledu ne more biti zadovoljiva. Posebno izstopajo težave pri kadrovanju v krajevne skupnosti, manj pa v SZDL. Na sploh je običajno, da se krajani neradi odzivajo delu v krajevni skupnosti. Verjetno je temu vzrok v obsežnih in odgovornih nalogah pred katerimi stoji krajevna samouprava. K temu je treba še dodati precejšnjo mero nerazumevanja poedincev, ki kaj radi kritizirajo delo sveta KS, ob tem pa stoji ob strani. Res bi morali bolj pošteno ocenjevati zahtevno delo krajanov v tem sklopu. Bolj bi morali znati ceniti mnogo časa ki ga porabijo ti delavoljni ljudje v korist kraja in krajanov. Če bi se tako vedli, kadar gre za sodelovanje na tej ravni, bi danes ne bilo težko najti ljudi, ki bi delali za občo korist v kraju. Sploh pa je res lažje čakati na napake tistih, ki delajo, kajti kdor ne dela ne more pogrešiti.

Prehitre odločitve

Opozorjeni smo bili na vse večje želje raznih ljudi, da bi kupili kmetije, ki bi jih spremenili v počitniške hiše. Na območju Luče je prišlo celo do nedostojnega prepričevanja starejših lastnikov, ki so naselili napačnemu tolmačenju takšnih iskalcev mirnih koticov, češ, da bo posestva starih, za delo neposobnih ljudi pobrala občina. Seveda je opisana trditev laž

in sredstvo za poceni nakup. Zato je verjetno potrebno opozoriti naše občane, da ne nasedajo raznim ljudem, ki bi želeli tako priti do cenenih rešitev svojih želja po počitniških zatočiščih. Priporočamo torej vsem, ki bi se odločali za podobne prodaje, da se pred tem posvetujejo s predstavniki krajevne skupnosti v kraju kjer živijo.

Mesec čistoče naj bo vse leto

Vsega tega nisem navedel zaradi neke lastne samovolje, ampak kot izt čno razmišljanje za konkretno ocenitev ekološkega stanja v Savinjski dolini, predvsem v občini Mozirje. Prav zato lahko pozdravimo akcijo Komunalnega podjetja Mozirje za organiziranje odvoza odpadkov v vseh krajevnih skupnostih občine, v boju za očiščenje naravnega okolja pred onesnaženjem. Veljalo pa bi pri tem upoštevati izjemne olajšave za obveznike pri določevanju tarife za odvoz smeti, saj moramo vzeti v obzir tudi nekatere starejše ljudi, ki živijo sami, brez ali z minimalnimi dohodki in zato pogosto celo socialno ogroženi, pa tudi njihovi odpadki so ponavadi prav tako minimalni. No o tem bo potrebno še spregovoriti, vendarle pa naj se povrnem na področje prejšnjih razmišljanj.

Krajevne skupnosti so, oziroma bodo nabavile tudi večje kontejnerske posode, katere ponekod že lahko vidimo. Nič kaj razveseljivo pa ni dejstvo, da je pogosto več odpadnega materiala poleg, kot pa v posodi. Tukaj je verjetno pozostvo prisotna miselnost, češ to bodo pa že naložili in odpeljali komunalni delavci, mi smo izpolnili svojo dolžnost. Toda kako, ali smo res že tako samoponosni, da ne bi mogli pri tem napraviti še malo več in s tem olajšati delo komunalcem. In še nekaj

bi bilo zelo koristno, namreč očistiti gozdove, reke in gmajne odpadkov, ki smo jih doslej ne-civilizacijsko in z nizko stopnjo svoje zavesti odlagali v naravo. Sam pri sprehodih v okolico Bočne to pogosto vidim, pričani pa sem, da Bočna ni edini kraj s takšnimi divjimi odlagališči, ki bi jih morale krajevne skupnosti z akcijami prebivalcev, predvsem mladine očistiti in opremiti z napisi za prevoz takšnega odlaganja. Posebna naloga čaka pri tem mlade, ki moramo v vseh oblikah organiziranja in dela skrbeti za neokrnjeno in neposvinjano naravo.

To bomo dosegli le z organizirano akcijo vse mladine (lokalne očiščevalne akcije), posebno še tabornikov „Odredu savinjskih partizanov“ in mladih planincev iz vseh planinskih društev v naši občini

in tudi izven nje. Pomembno vlogo pri tem imajo tudi turistična društva in mlado, a prizadevno hortikulturno društvo. Začuda pa lovci in ribiči niso posvečali doslej posebne pozornosti vprašanju takšnega grobege poseganja na področje njihovega konjička, razen v primerih, ko je šlo za množičen ekološki genocid (pogin – pomor rib v Savinji).

Želel bi opozoriti še na nekaj. V prejšnji številki Savinjskih novic, ki je mimogrede povedano vsebinsko najboljša doslej, kar sem jih prečital je bralka S. Mikek opozorila na problem odlagališča odpadkov v Podhodu. Res bi morali z buldožerji ali podobnimi delovnimi stroji najprej izkopati podnivojsko odlagališče, ga potem napolniti s smetmi in zasuti, namesto da se odnadki preprosto

odlagajo na sicer močvirno področje. In konec koncev bi veljalo odpadke, kot so papir, tekstil, guma, steklo in kovinski odpadni material izločiti in ga oddati „Surovini“ ali pa „Dinosu“, ker vemo, da veliko takšnih snovi naše gospodarstvo še vedno uvaža, kar je v protislovju z našimi sedanjimi prizadevanji, saj imamo naravo še vedno polno „starih surovin“, ki jih industrija lahko reciklira (ponovno uporabi).

Naša skupna želja naj bo, da postane vsa Savinjska dolina podobna čudovitemu Savinjskemu gaju v Mozirju, kar pa bo seveda mogoče uresničiti le z akcijo vseh prebivalcev doline.

Mladi pa lahko in tudi moramo zaklicati našim očetom in dedom: „Svet, ki ga gradite vi, bomo podedovali mi, zato nam ni vseeno kakšen je!“

BRANE SRČNIK

S naravo k novemu človeku

S tem sicer taborniškimi geslom, ki pa po pomenu presega zgolj tovrstno organizacijo mladih, bi želel prispevati svoje razmišljanje o ekološkem stanju in skrbi za varstvo okolja v lepi Savinjski dolini. Čeprav trenutno nisem stalno prisoten v življenjskem okolju te doline se rad vračam v kraje rane mladosti in v domačnost njenih polj, gozdov in planin. Človek se v takšnem mirnem, še neokrnjenem, lahko bi rekli celo nezasužnjenem naravnem okolju lahko zares odlično počuti. In tako je tudi prav, čeprav obstaja grenka resnica, da se je v Sloveniji število takšnih idiličnih, mirnih naravnih okolij do nedavna zmanjševalo, ter da smo sprva le težko, a z zavzeto akcijo spoznali svojo perspektivo v potrebi po biološkem ravnanju.

Nagel napredek nikakor ne more obstajati kot edini imperativ za prihodnost človeštva, ker je enakega, v določenih ozirih pa celo večjega pomena način gospodarjenja z zemljo, še posebno v odnosu do okolja. Prav zato ne bi smelo biti vprašanje, ko gre za spoznavo naravnih zakonov. Človek ostaja le del narave z močjo razuma, s katerim popolnoma odloča o prihodnosti. Le človek poln razumevanja, oborožen z zna-

njem, oplemeniten z umetnostjo in poživljen z odmorom, lahko postane resnični dedič naše zemlje in popoln gospodar svojega življenja. Odvreči moramo miselnost in se otresti predsodka o nekakšni človekovi večvrednosti (ne pa vodilni vlogi), ker je življenje v vsaki naravni družbi, katera je prepleten kompleks zemlje (prsti), vode, podnebja, rastlin, živali in ljudi, tako občutljivo, da v kolikor spremenimo že eno samo komponento, lahko spremenimo (porušimo) dejansko celoto. Torej je skrb za ohranitev stabilnega biološkega okolja člo-

veku dana, saj je sam najmočnejši naravni činitelj, ki lahko spreminja ravnotežje v naravi in družbi, lahko pa to ravnotežje z nasilnim ravnanjem tudi poruši. Kritično razmišljanje E. B. Whita nas svari: „Resnično me skrbi usoda človeškega rodu, kajti preveč gleda sam nase. Naše razmerje do narave je takšno, da si jo hočemo nasilno podvreči.“

Toda dosti več možnosti za obstanek na tem planetu bi imeli, če bi se mi prilagajali naravi in bi jo gledali dosti bolj spoštljivo, ne pa zviška in oblastno.“

Mozirski ribiči zborovali

Ribiška družina Mozirje je polagala letni obračun. Kot močna organizacija, šteje 160 članov, se je vključevala v vse tokove našega družbenega dogajanja. Upravlja z vodami, ki so priljubljena lovišča domačih in tujih ribičev. Savinja od Kolenčevega jezua v Grušovljah, do spodnjega letuškega jezua z vsemi pritoki je njih lovna površina. Ta meni kar 70,50 ha. Obsežno poročilo, ki je bilo dano članom v pretres, pove o prizadevnosti ribičev za ohranitev naravnega okolja in

poživitev ribjega zaroda v naših vodah. Tudi gmotno so uspešni. Zelo priljubljena točka je nedvomno ribnik v Mozirju, ki v okviru Savinjskega gaja privablja veliko obiskovalcev. Najprizadevnejšim članom so podelili priznanja, sprejeli akcijski načrt dela za bodoče leto in izvolili nove organe družine. Iz poročila je moč ugotoviti vsestranski napredek v delovanju mozirskih ribičev, kar se odraža tudi v priznanjih, ki jih je ta družina prejela za svojo dejavnost.

A. V.

Nabor v Mozirju

Odbira mladih fantov za vojaše je že od nekdaj pomenila dogodek za mlade ljudi. V času, ko se dela na tem, da se vojaščina vsekoli približa prebivalcem, pa je to še večji dogodek. Z veliko pozornostjo se pripravijo sedanji nabori. Fantom se pojasni življenje in delo v JLA, tako so tudi tokrat v Mozirju s fotografijami predstavili vojaško življenje. Naborniki so pozdravili predstavniki občine in drugih organizacij. Nagovoril pa jih je predsednik OO ZZB Mozirje, Vlado Košir. Opisal je nastanek JLA in tradicije iz NOB, ki žive prav v današnjih vojakih naprej. Iz prvih skromnih partizanskih enot je nastala močna, sodobna armada, ki je pripravljena braniti pridobitve socialistične revolucije in samoupravnega družbe.

T. MODRIJANČIČ

O domačih imenih in priimkih

Slovenski zgodovinar Ignac Orožen je poskrbel za ohranjanje najstarejših zapisov o prebivalcih naše doline. Mnogo izvirnih listin je v toku časa bilo izgubljenih, oziroma uničenih. Prav zato je zelo pomembno, da je o urbarju gornjegrajske gosposčine veliko napisanega izpod njegovega peresa. Poglobljenemu bralcu njegovih del bo kmalu jasno, kako izredno zanimiva je preteklost v okolju, ki je nekoč spadalo pod gosposčino v Gornjem gradu.

Marsikdaj je govora o tem, kako neki je prišlo do zelo lepih in zanimivih domačih imen, ki jih še danes ohranjamo in jih moramo ohraniti tudi znanjem. O tem je bilo že dosti napisanega, pa ne bo odveč, da nekaj stvari priključimo v spomin.

Tovariš Jože Kresnik iz Mozirja piše:

Vest v radiu Velenje, izpod peresa novinarja Plesnika, me je vzpodbudila k pisanju. Govora je bilo o nepravčasem popravilu TV—oddajnika na Krašici med prazniki republike. Tudi jaz sem se veselil praznikov, ki so za nekatere trajali kar 5 dni. Moje veselje je bilo zaman. Sneg, je presenetil domala vse tiste, ki morajo v takšnih dnevih delati, odpravljati napake na raznih napravah. Tako nas je elektromonterje zalotilo najhujše delo v slabih vremenskih razmerah, namesto, da bi uživali na toplem! Prebili smo vse praznične dni na planem in si prizadevali vzdrževati naprave v redu. Ob tem verjetno ni treba posebej poudarjati kakšen fizični napor smo premagovali! Seveda so tisti v zakurjenih prostorih negodovali zaradi izpada TV pretvornika na Krašici. Pripombe take ali drugačne so letela na naš račun. Verjetno malo pa je bilo njih, ki so se vprašali kaj bi sami storili, če bi bili v naši koži. Ali bi v tako zasneženem terenu pešali na Krašico, saj prevoz ni bil mogoč? Res je, navajeni smo na televizijske oddaje. Ali pa smo pomislili na tiste kmete, ki so bili nekaj dni brez toka, pa imajo proizvodne težave vsled tega. Ti so nam pomagali pri iskanju okvar po gozdovih in globelih. Menim, da je še poleg televizije drugačna zabava — mozirska knjižnica ima zelo bogato izbiro dobrih knjig, saj tudi branje nekaj velja. Končno smo tudi samo ljudje in storimo, kar zmoremo.

Urbarij iz leta 1426 za urad Solčavo pove marsikaj! Pa naj poudarim, da je upravljanje obsežnega premoženja bilo neposredno preko uradov (ministerialov). Teh sedeži so bili primeroma Solčava, Šmartno ob Dreti, Ljubno itd. Na območju takratnega solčavskega urada torej, so bili vpisani med drugim tudi tle kmetje: Mihael Belšak, Ulrik Mužnik, Janez Ročnik, Jakob Ložekar, Nikolaj Šumet in drugi. Značilen za navedene je slovenski izvor imen. Seveda pa takrat še niso vsi kmetje imeli priimka. Zato najdemo med vpisi tudi takšne: Miha na Keru, Jakob na Plesti, Paul na Bernardovem, Paul v Logu, Ulrik v Logu, Matko pod Kočno, Andrej na Ravnem, Tomaž na Pastirkovem in tako podobno. Zanimivost je na primer ime Nikolaj Anderslaif, za katerega meni Orožen, da je bil nekoliko ponemčen priimek, ki izhaja iz Nikolaja na Žlajfu. Najdemo tudi: Ulrik, mlinar pod Raduho ter Ulrik Knez na Vrhu. Da je tisti čas bilo v naših krajih toliko Ulrikov, gre najbrže pripisati velikim vplivom grofov Celjskih tudi na Solčavskem. Znale so legende o prenosu celjskih dragocenosti na Solčavsko, ko je bila borba med Habsburžani in Celjani najhujša. Nekateri pisci utemeljujejo pojav priimkov Knez, Vitez, Vitezič in podobne, prav s to utemeljitvijo, da so posamezniki služili Celjanom, oziroma so imeli z njimi dobre zveze. Poenostavljeno bi si torej smeli tolmačiti izvor domačih priimkov denimo v legi domačije, ali pa tudi po nalogah, ki so jih opravljali posamezni kmetje takratnim gosposčinam. Seveda bo še vrsta izvornih možnosti za ta pojav. Če bi želeli omenjene domneve podkrepiti bi lahko navedli primeroma Konečnike v Šmihelu, ki imajo svoje domovanje res na koncu zaselka. Že smo omenili nekatera imena, ki so se pojavljala v urbarju v zvezi z Logom. Nedvomno so pozneje nastali iz teh okoliščin Logarji. Ali, na sotočju Bele in Savinje zasledimo kmetijo, ki so jo zapisali kot tisto na Peči, torej ni naključje, da še danes poreko ljudje tej domačiji pri Pečovniku. Tako je seveda možno iskati še izvor imen Robnik, Belšek, Ravnak in druga. Za vse pa je značilno, da so lepa slovenska! Prav zato bi morali biti nanje ponosni in jih bi morali ohraniti.

A. V.

LJUBITELJEM PETJA

Mešani pevski zbor Enotnost v Mozirju, vabi vse, ki bi želeli sodelovati pri ohranjanju slovenske pevske kulture, da se zglasijo do 15. januarja 1979 osebno na vajah, ki so vsak torek in četrtek od 19. do 21. ure v prostorih občinske zgradbe v Mozirju. Ali pa prek telefona pri tovarišici Skorenškovi na občini. Tovariško vabljeni!

SEMINAR ZA NOVE ČLANE ZK

Komite občinske konference ZKS Mozirje pripravlja izobraževanje novo sprejetih članov ZK. V tem mesecu je bilo takšno šolsko srečanje mladih komunistov v Mozirju, kjer je v okviru DU potekal seminar v katerem naj bi mladi člani ZK spoznali nekatere značilnosti družbenopolitičnega življenja v naši samoupravni Jugoslaviji. Takšna srečanja mladih so tembolj zanimiva, saj potekajo v obliki poglobljenih razgovorov in tolmačenju najbolj žgočih vprašanj v naši družbi in v ZK.

TURIZEM LETOS

Gornjesavinjska turistična zveza je pripravila sejo v Gornjem gradu. Obravnavali so dokaj kritično letošnjo turistično bero v dolini. Ob tem so ugotavljali nekatere pomanjkljivosti in zelo resno poudarjati, da bo treba v turizmu v bodoče naiti več skupnega jezika in zagotoviti poglobljeno sodelovanje vseh dejavnikov v tej zahtevni gospodarski panogi. O delu posameznih društev so poročali predstavniki teh organizacij. Na razgovorih so sodelovali tudi delavci Celjske turistične zveze, ki so predali priznanja in razglasili rezultate tekmovanj med turističnimi društvi celjske regije. Za najbolj dejavno turistično društvo na celjskem območju je bilo proglašeno TD Mozirje. Za posebne zasluge pri delu v turistični dejavnosti pa sta bila posebej odlikovana Ivan Zupan iz Mozirja in Hinko Čop, predsednik SO Mozirje.

Zelo izčrpno so obravnavali težave, ki nastopajo pri delu društev in poudarjali pomanjkanje kadrov, predvsem mlajših turističnih delavcev v naših krajih.

ZANIMIVO BRANJE

Tam v mirnem in lepem naravnem okolju Robanovega kota je živel v letih 1900 do 1970 Joža Vršnik — Roban. Poznan je bil po svoji duhovitosti. Pa ne samo zaradi tega. Pisal je zanimive sestavke v Planinskem vestniku, Lovcu in Kmečkem glasu. Neustrašeno se je zavzemal za ohranitev lepega naravnega okolja. Menimo, da je Mohorjeva založba ravnala prav, ko je v letošnjem letu založila Preproste zgodbe s solčavskih planin izpod peresa Vršnika. Uredil jo je Vitko Musek, vsebinsko pa pripravila Zmaga Krumer. Za opremo je poskrbel Julijan Miklavčič, fotografije pa je prispeval, Joco Znidarišič. Tiskala se je v Ljubljani pri ČGP Delo. To branje ni zanimivo le za domačine in poznavalce predelov, ki jih v knjigi zasledimo, temveč ima zelo obsežen pomen. Posebej so opisani narodni reki, ki so v večini že pozabljeni, najdemo jih, v poglavju Ljudska modrost. Zasledimo tudi zbirko narečnih izrazov, ki so za ljubitelje slovenske ljudske besede izredna poslastica. Tako bo našla ta knjiga bralce v vseh sredinah naših ljudi. Tudi zgodovina rodu Robanov — Vršnikov je v strnjem pregledu prikazana. Vsekakor smo veseli, da je delo pokojnega Joža bilo natisnjeno in dano velikemu številu Slovencev v branje. Tako bodo tudi v oddaljenih krajih naše ožje domovine spoznali bolje mikavnost naših krajev in posebnost ljudi v Zgornji Savinjski dolini.

PROSIMO ZA POMOČ!

V okviru občinske kulturne skupnosti se pripravlja zbiranje gradiva o razvoju kulturnih dejavnosti v naši občini. Gre za knjižničarstvo in druge oblike kulturne tradicije v dolini. Naprošamo vse občane, da pomagajo iskati vire za pripravo zapisa o kulturni dejavnosti pri nas. Kar bi bilo zanimivega za prikaz preteklosti, bomo hvaležno vrnili, potem, ko bi poslužilo kot vir. Pa tudi osebni spomini bodo dobrodošli! Zavedajmo se, da je dolžnost našega rodu, da zagotovi znanec pregled naporov in dela za ohranjanje naše kulturne dediščine. Vse zanimivosti nam sporočite na naslov uredništva. Hvala za sodelovanje!

Problemska konferenca „Delavka v združenem delu” v Elkroju

Svet za družbenoekonomski in politični položaj žensk pri OK SZDL Mozirje in občinski svet Zveze sindikatov Mozirje sta skupaj z osnovno organizacijo sindikata Elkroja organizirala v tej delovni organizaciji dne 21. 11. 1978 problemsko konferenco z naslovom „Delavka v združenem delu”. Konferenca je dala osnovni poudarek varstvu otrok in izobraževanju zaposlenih žensk. Poleg odgovornih funkcionarjev družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti naše občine se je konference udeležila tudi tovarišica Vladka Jan, članica sveta za družbenoekonomski in politični položaj žensk pri predsedstvu Republiške konference SZDL in posamezne delavke iz TOZD MGA Nazarje in GLIN – TOZD Stavbeno pohištvo.

V razpravi so delavke izrazile potrebo po popoldanskem varstvu otrok in po varstvu mlajših otrok v jaslih, opozorjeno pa je bilo tudi na problem varstva otrok v manjših zaselkih in varstva kmečkih otrok ter na odsotnosti z dela zaradi nege bolnega otroka. Problematika otroškega varstva v naši občini se postopoma rešuje, seveda v skladu z materialnimi možnost-

mi. Pri tem pa je še vedno za skrbljujoč podatek, da je vzgojnovarstvena dejavnost v naši občini, v primerjavi z drugimi občinami v republiki, najslabše razvita, saj je v organizirano varstvo vključenih le 6,5 otrok na 100 zaposlenih žensk.

Kljub temu, da je povprečna starost zaposlenih v tej delovni organizaciji sorazmerno nizka, je v strukturi zaposlenih kar 33,4 % delavk, ki nimajo končane osnovne šole ter 28 % takšnih, ki imajo končanih osem razredov osnovne šole. Torej je več kot polovica delavk nekvalificiranih. Njihov interes po izobraževanju je majhen (zlasti tistih, ki nimajo dokončane osnovne šole), ker menijo, da si s tem ne bodo bistveno izboljšale svoj položaj. Delo v konfekciji je namreč takšno, da od delavk zahteva le spretnost prstov – torej predvsem priučenosti oziroma nekvalificirane delavke. To pa po drugi strani pomeni tudi nižjo samoupravno osveščenost in splošni kulturni nivo. S strani delovne organizacije je bila sicer dana pobuda za organiziranje izobraževanja za tiste delavke, ki nimajo končane osnovne šole, vendar je bil odziv minimalen. Delavke so opozorile, da je zelo težko ozi-

roma nemogoče obiskovati predavanja med tednom, zlasti še zaradi dvozmenskega dela. Zaradi tega je bilo predlagano, da naj bi se predavanja organizirala le ob dela prostih dneh, med tednom pa bi se posamezniki sami učili. Na osnovi razprave je konferenca sprejela naslednje sklepe:

a) OTROŠKO VARSTVO

Otroško varstvo je treba organizirati tudi v popoldanskem času vsaj v dveh vzgojnovarstvenih oddelkih v občini. Najbolj primerna kraja bi bila Nazarje in Mozirje, ker je v teh krajih zaposlenih največ žensk.

Velik problem zaposlenih žensk je tudi, kam dati otroka v varstvo do dopolnjenega drugega oziroma tretjega leta starosti. Ker je mnogo žensk zaposlenih v spodnjem delu doline, je tu nujno potrebno organizirati jasli za te otroke.

Pri otroškem vrtcu v Nazarjah naj bi v doglednem času zgradili igrišče.

V manjših krajih, kjer še ni mogoče organizirati vzgojnovarstvene ustanove, naj bi pridobili varuške, ki bi pazile na otroke. Te varuške je treba usposobiti za varovanje in nego otrok. Vsaj enkrat tedensko naj bi te otroke poučevale kvalificirane vzgojiteljice.

b) IZOBRAŽEVANJE

Vsem delavcem, ki so stari do 40 let, pa nimajo dokončane osnovne šole, je treba omogočiti, da si pridobijo osnovnošolsko izobrazbo, če si to želijo. DU Mozirje naj bi organizirala to izobraževanje tako, da bi imeli predavanja le ob dela prostih dneh, medtem pa bi se delavci sami učili. Tak način izobraževanja že sedaj organizira DU Žalec.

Izobraževanje ob delu v okviru potreb delovne organizacije je pravica in dolžnost vsakega delavca. Izobraževanje ob delu je treba planirati in zainteresirati čim več delavcev, da se vanj vključijo, posebno še tistih, ki so se pri delu izkazali in dosegli nadpovprečni uspeh. Tudi družbenopolitično izobraževanje je

treba še naprej razvijati tako, da bodo delavci čim lažje odločali kot samoupravitelji v delegacijah in drugih organih upravljanja.

PETEK MAKŠ

V Novi Štifti

Zbor delegatov in svet Krajevne skupnosti Nova Štifta, sta sprejela predlog plana za leto 1979. Najpomembnejše delo v drugem letu bo modernizacija krajevne ceste Slugovo Nova Štifta. Cesta se gradi z referendumskega sredstva, s samopriskrbi krajanov in drugimi prispevki.

Poleg ceste bi drugo leto pričeli z urejevanjem pokopališča. To s sredstvi KS, prispevki krajanov in s prostovoljnim delom.

Nadalje bo KS pomagala pri povečanju gasilskega doma, da bi imeli v njem primeren prostor za shranbo opreme za civilno zaščito.

Poleg tega bo KS pomagala pri ureditvi igrišča.

Predvideva se, da bo KS Nova Štifta prihodnje leto zbrala 150.000.— dinarjev.

Ta denar bi razdelili:

30.000.— din za tekoče delo v krajevni skupnosti
30.000.— din za ureditev pokopališča
15.000.— din za gasilski dom in zašč. opremo
15.000.— din za igrišče
60.000.— din za modernizacijo ceste
150.000.— dinarjev

Vse to bomo uspeli narediti, če bomo uspeli zbrati predvidena sredstva. Naj bi se tudi krajani, ki združujejo sredstva in svoje delo v OZD zavzeli, da ta prispevajo svoj delež za razvoj KS, kot so se obvezali s samoupravnimi sporazumi. Zmanjšanje sredstev v KS nujno okmi tudi izvršitev plana, katerega smo sestavili in sprejeli.

SVET KS
NOVA ŠTIFTA

Koroški partizani zborovali

Področni odbor Koroških partizanov Mozirje je pripravil občni zbor v Solčavi. Slavnosti govornik je bil Rudi Bajc, ki je poudaril, da področni odbor pokriva občine Celje, Mozirje, Velenje in Žalec. Zaradi povezanosti s kraji v Gornji Savinjski dolini je domicilna občina Mozirje. Delali so po smernicah Osrednjega odbora koroških partizanov v Ljubljani, ki ga uspešno vodi že vrsto let neumorni koroški partizan Žaucer Pavle – Matjaž. Med drugim je Božidar Gorjan dejal: „Ni naključje, da imamo svoj prvi občni zbor ravno tukaj. Vsi koroški partizani s svojim osrednjim odborom smo se zavedali, da temu kraju nekaj dolgujemo...”. Plod naprežanja koro-

ških partizanov za napredek Solčave je viden v marsikaterih ukrepih, ki so bili v zadnjem času storjeni in so pripevali k razvoju tega kraja.

Tako je čutiti na vseh mogočih dogajanjih tesno povezanost nekdanjih borcev s krajino, ki jim je v najtežjih časih nudila zavetje. Tedaj tudi ni naključje, da je po prizadevanju koroških partizanov, predvsem pa po osebnem zalaganju tovariša Ikovca v Solčavski šoli skrbno zbrano gradivo, ki prikazuje delno dejavnost koroških partizanov. Ta zbirka zasluži ogled vsakogar, ki obišče Solčavo. Na zboru so složno sklenili, da teh krajev ne bodo nehali podpirati v okviru možnosti, ki so na voljo.

Nedorečeno obveščanje

V razgibanem razvoju našega družbenopolitičnega in družbenoekonomskega sistema nenehno raste potreba po informacijah. To še zlasti velja v času uveljavljanja delegatskega sistema in po sprejetju vrste pomembnih in daljnosežnih sistemskih zakonov. Zato pomeni obveščanje ljudem vse bolj sredstvo in pogoj obvladovanja družbenih tokov in udeležbe v odločanju sploh.

Zavedajoč se teh in drugih nespornih dejstev so se tudi v Gornji Savinjski dolini lotili korenitega ocenjevanja razmer na področju informiranja. Že kar na začetku so ugotovili veliko potrebo in obenem seveda praznino na področju izdajanja internih glasil v organizacijah združenega dela. Že pri domačih delovnih organizacijah stanje ni razveseljivo, čeprav obeta, kar kritičen pa je položaj pri tistih organizacijah, ki imajo sedež izven občine. Matične organizacije sicer vse izdajajo svoja glasila, vendar v njih skorajda ni vesti iz dislociranih organizacij, povrh vsega pa slednje niti ne dobivajo dovolj izvodov teh glasil. Ta ugotovitve v največji meri velja za Zgornjesavinjsko kmetijsko zadružno, ki je vključena v sklop Ljubljanskih mlekar. Zato ostaja težišče takšnega informiranja slejkoprej na občinskem glasilu „Savinjske novice“. Te prihajajo v sleherni dom, zato je njihov pomen še toliko večji. Res je, da so se v preteklosti

srečevale s takšnimi ali drugačnimi težavami, res pa je tudi, da danes že stopajo po dokaj obetavnejši poti. V mozirski občini že razmišljajo o štirinajstdnevnem izhajanju. Bralci so z Novicami vse bolj zadovoljni, pojavljajo se novi dopisniki, nekatere pomanjkljivosti pa bo treba še odpraviti.

Širša sredstva obveščanja v Gornji Savinjski dolini prav tako niso zadovoljivo zastopana. V ospredju sta ljubljanski Radio in Televizija. Radijski sprejemnik pride na tri prebivalce, v vsako hišo torej, televizijski pa na pet prebivalcev. Vse lepo in prav razen dejstva, da nobeden od njiju o dogodkih na tem področju ne poroča. V teh krajih so zlasti nezadovoljni s Televizijo. Pretvorniško mrežo so si tukajšnji prebivalci zgradili s samopriskevkom, pa kljub temu so se morali ubadati z vrsto težav in z zavlačevanjem, vesti iz Gornje Savinjske doline na televiziji ni, za nameček pa so bili občani pretežnega dela doline med minulimi prazniki večinoma brez programa. Ni bilo namreč nikogar, ki bi odpravil manjšo napako na pretvorniku. Nobeno opozorilo in kakršnokoli dogovarjanje doslej ni rodilo nikakršnih sadov.

Tudi tisk je v občini zelo razširjen, žal najbolj takšen z lažjo vsebino. Zelo razširjen je še vedno verski tisk, le da zanj ni na razpolago pravih podatkov. Veliko je govora o področnih sredstvih obveščanja, saj je bila Gornja Savinjska dolina v preteklosti usmerjena proti Celju, vendar tamkajšnji radio in časopis o dogodkih v njej skorajda ne poročata več. Zato se vse bolj ponuja naslonitev na Radio Velenje in na Naš čas. Vendar tudi tu ne manjka težav. Radia skoraj ne poznajo, tudi tisti, ne ki bi ga morali, nekoliko bolj je razširjen Naš čas, a še vedno odločno premalo. Kljub tem dejstvom je zanimivo, da sta Radio Velenje in Naš čas deležna nedeljenega priznanja za poročanje ob letošnjih volitvah, ob referendumu za podaljšanje samopriskevka v mozirski občini in ob tukajšnjem občinskem prazniku. Že skoraj nerazumljivih nejasnosti je torej kar dovolj in kazalo bi jih odpraviti. V korist vseh.

J. P.

Pismo iz Gornjega grada.

Naš bralec Franc Krebs nas prosi, da objavimo njegove poglede glede nesmotnega košččenja kmetijskih površin v naslednjem: „Ko se zapeljemo po cesti proti Radmirju v smeri Homa do kmeta Brinkovača, se z novograjene ceste vidi sredi obsežnih travnikov nenavadna gradnja. Sredi teh travnikov se gradi športno igrišče. Zanima nas, kako so uspeli pri Partizanu Gornji grad dobiti tod gradbeno dovoljenje? Ali gre morda za črno gradnjo? Kolikor je znano v urbanističnih predvidevanjih ni bilo načrtanega igrišča. Zanimivo pa je, da se kakšna 2 km od tod gradi tudi slični objekt. Namreč na „ceguncem“. Takšno zapravljjanje obdelovalnih površin je obsojana vredno.

Grbi nekdanjih trgov v Gornji Savinjski dolini

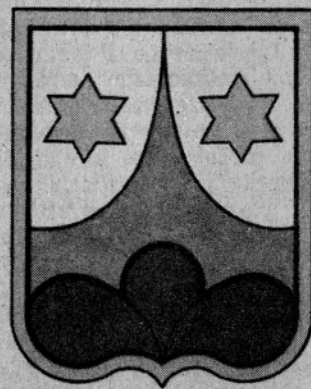
LJUBNO

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

GORNJI GRAD

Že od nekdaj so v rabi grbi posameznih krajev. Nekoč je pomenilo imeti grb, ponos. V današnjih časih se zopet postopoma uvaja njih uporaba na raznih turističnih in drugih tiskovinah. Krajevne skupnosti pa rade sprejemajo v svojih statutih določila, ki zopet uveljavljajo grbe v vsakdanji rabi. Znano je, da se nekoč s trškimi, oziroma mestnimi pravicami podeljevali tudi pravico uporabe grba. Takšne listine so obstajale tudi pri nas v Mozirju, na Ljubnem, na Rečici in v Gornjem gradu. Žal so izgubljene, ali pa Mozirju, na Ljubnem, na Rečici in v Gornjem gradu. Žal so izgubljene, ali pa ponosen na dosežke svojih prednikov in bi moral skrbeti za svojo zgodovino. Ob izdaji vodnika po dolini so se risbe starih grbov naših nekdanjih trgov poiskale. Ker ni bilo najti izvirmih listin, smo se zatekli k edinemu razpoložljivemu viru, to je knjiga o grbih na Štajerskem. Ta je bila tiskana v tujini, zajema pa tudi grbe nekdanjih naših trgov. Da bi nekoliko osvežili ta stari običaj, smo želeli s tem prikazom grbov v dolini na nje opozoriti predvsem mlajše, ki najbrže ne vedo, da so jih njihovi predniki s pridom uporabljali.

Zavarovalna skupnost Triglav – območna skupnost Celje,

obvešča zavarovance, da vrši cenitve škod poškodovanih avtomobilov, vsako sredo od 11. do 13. ure na našem predstavništvu v Mozirju.

Zavarovanci z močno poškodovanimi vozili se lahko v tem času tudi dogovorijo o času in načinu cenitev škod na domovih.

Mladost v pesmi, besedi in spretnosti

Leto kongresov se bliža h koncu. Mladi organizirani v OO ZSMS smo imeli veliki delovni zbor, ki je bil med 12.–14. oktobrom 1978 v Novi Gorici – bil je to X. jubilejni kongres ZSMS. Dogovorjena in sprejeta so bila izhodišča, programske naloge in konkretne zadolžitve. Delegati kongresa Mozirske občine, prežeti z delovnim elanom, smo prevzeli nase odgovorno nalogo, da postanemo nosilci konkretnih akcij. Za cilj smo si zastavili izobraževanje mladih in približevanje spominov in vsebinskih nalog ter sklepov 11. kongresa ZKJ vsem delovnim ljudem in občanom.

OK ZSMS Mozirje in OO ZSMS SMREKA iz Gornjega grada sta organizirali svojevrsten način izobraževanja in praznovanja dneva republike.

V počastitev dneva republike je bilo dne 25. 11. 1978 v kinodvorani v Gornjem gradu kviz tekmovanje „MLADOST V PESMI, BESEDI IN SPRETNOSTI“. Samo tekmovanje je bilo, glede na temo, zahtevno in je terjalo od ekip GLIN-a, ELKROJ-a, MGA Gorenja, OK ZSMS Mozirje in SMREKE oz.

tekmovalcev veliko mero znanja.

Program je povezoval napovedovalec iz RTV Ljubljana, popestrili pa so ga učenci osnovne šole Fran Kocbek iz Gornjega grada, mladi iz OO ZSMS Rečica, Savinjsko študentski klub in harmonikar Ugovšek Janez iz Lenarta. Prireditelj je bila polno obiskana,

kulturni program je bil prikaz lepote običajev naših narodov in narodnosti, otroška pesem pa je bila okras vsemu, kar je bilo predstavljeno.

Pravila kviza so določala, da se ekipa, ki bo prva, uvrsti v nadaljnji krog tekmovanja, ki bo na ravni regije v Rinskih Toplicah. Vrsten red po dodatnih vprašanjih je bil naslednji:

1. SMREKA I, 2. GLIN IX in 3. ekipa OK ZSMS Mozirje. V programu, kakor tudi v sodelujočih ekipah so sodelovali vojaki iz celjske kasarne.

Mar to ni dokaz, da enotnost in bratstvo naših narodov in narodnosti ne pozna meja?

Predsedstvo OO ZSMS SMREKA

Najdeni zapiski

V Gornji Savinjski dolini so živeli in delovali prenekaer veliki možje znani doma in v tujini. Domala vsak predel naše doline se sme pohvaliti z rojakom, ki je vsled znanstvenega ali občeokoristnega delovanja prišel v zgodovino. Veliko je bilo kronistov, ki so neumorno zapisovali dogodke in iskali resnice preteklosti. V Mozirju se jih omenja kar več, Hribernik, Vajd, Leykauf, Praprotnik in še bi lahko naštevati. Žal je ostalo za njimi malo napisanega, če izvzamemo kroniko Leykaufa in nekatere zapise Hribernika. Veliko je pisal o teh krajih tudi Franjo Vajd, znani pedagog in javni delavec v Mozirju. Prav njemu gre zahvala, da so se nekateri važni dogodki ohranili v kroniki, ki jo je po Praprotniku pisal on. Sedaj nadaljuje s pisanjem Vlado Miklavc. Med zapuščino pokojnega Vajda je bilo tudi nekaj zapisov, ki jih je družina razumevajoče prepustila v koriščenje in objavljanje. Danes pričnemo objavljati zapis Franca Hribernika, ki je nekoč služboval v Mozirju kot šolski ravnatelj. Gre za besedilo referata, ki ga je imel malo pred smrtjo na kongresu etnografov v Ljubljani. Vsebinsko je delo zanimivo, saj obravnava splavarstvo v Gornji Savinjski dolini.

Gornjesavinjsko splavarstvo

Za gospodarstvo Gornje Savinjske doline nekoč, so bile značilne tele domače obrti: lončarstvo, tkalstvo in splavarstvo.

Le-to se je začelo v začetku novega veka. Nobena listina iz prejšnjega časa ne govori o predelovanju lesa in trgovini z njim, le o raznih drugih pridelkih in izdelkih. Z novim vekom se to izpremeni. V seznamu dohodkov gornjegrajske graščine iz leta 1590 najdemo graščinsko žago v Gornjem gradu, ki je utegnila obstojati že prej, in graščinsko žago pri Vrbovcu, v davčnem zapisniku gornjegrajske gosposčine iz leta 1600 pa še 17 drugih žag. Medtem ko so bili mlini enakomerno razdeljeni po vsej pokrajini, so stale žage v trgih ali v neposredni okolici trgov Gornji grad, Rečica in Ljubno. Tu jih je bila skoraj polovica; zaradi tega smemo trditi, da je bilo Ljubno okoli leta 1600 prvo središče lesne obrti in trgovine z lesom. Poleg števila žag potrjuje to seznam dohodkov, še bolj pa davčni zapisnik. Med tem ko govori seznam dohodkov iz leta 1590 samo sumarno o desetini od desk in splavov, davčni

zapisnik iz leta 1600 ne kaže desetine nikjer podrobno specifičirane, edino na Ljubnem so zaznamovani posestniki žag, ki so jo plačevali. Koliko lesa se je v prvi dobi in pozneje izvozilo, je odprto vprašanje. Pomen lesne obrti in trgovine za Ljubno samo pa kaže to, da je vsak ljubenski dom, oz. vsak tretji tržan imel žago.

O splavarstvu v Mozirju in neposredni okolici v zgodovinskih virih iz XV. do XVII. stoletja ni toliko podatkov kakor za ozemlje zapadno od njega ob Savinji in Dreti navzgor. Mozirje z okolico namreč ni spadalo pod zemljiško gospodstvo gornjegrajskega samostana in ljubljanskega škofa, temveč je imelo za zemljiškega gospoda najprej oglejskega patriarha, nato pa razne plemiške zakupnike. Vendar najdemo v urbarju urada Mozirje iz leta 1521 skromen dokaz o naraščajočem gospodarskem pomenu trgovine z lesom. Med ostalimi davščinami je moral vsak kmet plačati tudi desetino od splavov in sekati les štiri dni v letu zemljiškemu gospodu. Med naravnim lesnim bogastvom

(Nadaljevanje na 16. strani)

TRGOVSKA DELOVNA ORGANIZACIJA „SAVINJA“ MOZIRJE

PONOVO RAZPISUJE JAVNO LICITACIJO

za prodajo tovornega vozila TAM 2000, letnik 1971, nosilnost 2 t, v voznom stanju, z izklicno ceno 40.000,00 din.

Licitacija bo v soboto, 6. januarja 1979 ob 8. uri na parkirišču pred samopostrežno trgovino v Mozirju št. 41.

Če licitacija na izklicno ceno ne bo uspela, se bo vozilo ob 9. uri prodalo najboljšemu ponudniku.

Ogled vozila je možen vsak dan na navedenem parkirišču.

Varščina v višini 10 % se plača eno uro pred licitacijo pri blagajni delovne organizacije.

Gornjesavinjsko splavarstvo

(Nadaljevanje s 15. strani)

vom in ostalimi naravnimi pogoji dveh tako blizu ležečih območij, kakor sta okolici Mozirja in Ljubnega, že takrat prav tako kakor danes ni moglo biti vidnih razlik. Zato lahko sklepamo, da je mozirsko splavarstvo ljubenskega vedno vsaj doseglo. Iz konca XVIII. stoletja pa se je ohranil dokument, ki priča, da so mozirski splavarji že tedaj prodajali les prav na Hrvaško. To je kajkavska pogodba o dobavi lesa, ki sta jo leta 1796 sklenila mozirski tržan in flosar Gregor Praznik ter Zagrebčan Aleksander Makovec. V pogodbi so natančno navedene količine raznovrstnega lesa, ki ga je mozirski flosar dobavljal Zagrebčanu, s cenami in dobavnimi roki. Ta vir nam omogoča precej točen vpogled v strukturo in obseg mozirske flosarske lesne trgovine v tisti dobi.

V sredi XIX. stoletja je bilo splavarstvo glavna gospodarska panoga prebivalstva pod Ljubnim in Gornjim gradom. Tudi v Mozirju se je tedaj le malo ljudi preživljalo ob svojem posestvu, večinoma so trgovali s stavbnim lesom in ga s splavi vozili celo mimo Beograda prav do Spodnje Palanke pri Oršovi. Tudi na drugo stran, v Trst so prodajali les.

Toliko o zgodovini splavarstva. Zdaj pa o pripravi za splav, njega sestavi in vožnji z njim.

Za sečnjo in spravljanje lesa so se brigali lastniki gozdov ali pa kupci, če so kupili les na štoru.

Les so sekali vse leto. Drevesu na tleh so odstranili veje in vrh ter ga razžagali na 4 m dolge hlode – platanice. Te so

belili (od aprila do srede avgusta) ali kresali (jeseni). Ravnali so še drugače. Junija, julija in avgusta posekanemu drevesu so odstranili le veje, ne pa vrh, da je ležalo na njem obeljeno ali okresano drevo do dva meseca. Tako se je deblo bolje sušilo in les ni pokal. Ko je minil določeni čas, so odstranili vrh in razžagali deblo na platanice. Na mestu so navadno les tudi zmerili.

Nato so les vlačili s konji do drč, vode ali ceste.

Drča je naraven žleb na pobočju, po katerem se spušča les pozimi v dolino. Če te ni bilo, so napravili lojto, t.j. iz hlodov napravljen žleb po tleh ali rižo, t.j. iz hlodov napravljen žleb nad zemljo.

Pri spuščanju lesa po pobočju so govorili delavci poseben jezik, ki ni imel bogatega besednega zaklada, a jih je varoval nesreče. Ko je spodnji bil pripravljen, je sporočil to navzgor z besedo „kergo“. Da je spustil platanico, je javil zgornji navzdol z besedo „varde“. „Ub auf“ je pomenilo, naj bi spuščanje prenehalo, „johi“, da se je ustavilo. Izgovorjava teh besed je bila zategla in glasna. Na koncu drče, lojte ali riže so nagrmadili les na bolj ali manj dolg kup, ki se je imenoval fendra.

Do vode spravljeni les so plavili. Platanice so zmetali v vodo, da jih je nosila. Če je les obtičal, so ga s cepinom ali s 4 do 6 m dolgim drogom, opremljenim na koncu z ravnim in s tem združenim srpasto zakrivljenim klinom, odrivali, oz. prijemali in vlačili in tako pravilno usmerili. Drogu so pravili akd. Usmerjanju so služile tudi v vodo postavljene

stolice, t.j. platanice na dveh nogah. Na cilju so s stolicami ustavljali les, ga nafendrali in spravili na kupe ob vodi.

Za flos so rezali deske, remeljne ali štaflne in late. Deske so bile na obeh koncih enako široke ali na enem bolj, na drugem manj. Slednje so zvali konično blago.

5 cm debele deske so bile podnce, 4 cm debele punkladn, 3 cm debele petfirklarce, 2,5 cm debele colarce, 2 cm debele stropnice, 1,5 cm debela gmajnsce, 1,3 cm debele pa šviglni.

Remeljni ali štaflni s kvadratičnim ali pravokotnim prerezom od 10 krat 10 cm do 5 krat 5 cm niso imeli imen, tako pa tudi ne različne late.

V novejšem času so prišle pri lesu za ladje v navado reducirane mere za 2 ali 1 mm. Da so rezale žage včasih v naročenih merah, je umevno.

Pri zlaganju blaga v arpe, t.j. votle prizme, je ločil žagar debelino od drobne robe, ki so jo imenovali ordnarski flos. K

Savinjske NOVICE

„Savinjske novice“ izhajajo mesečno – Izdajajo SO in delovne organizacije občine Mozirje – Urejuje uredniški odbor – Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik – Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon 063-830-017 – Ziro račun pri SDK ekspozitura Mozirje št. 5076-637-56 – Savinjske novice, glasilo SO Mozirje – Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do dvajsetega v mesecu – Grafična priprava ČZP „Dolenjski list“ – Novo mesto – Tisk: tiskarna Ljubljanske pravice Ljubljana – Po imenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421. 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.

debelini je spadalo vse blago razen ozkih stropnic, šviglnov, femeljnov in lat.

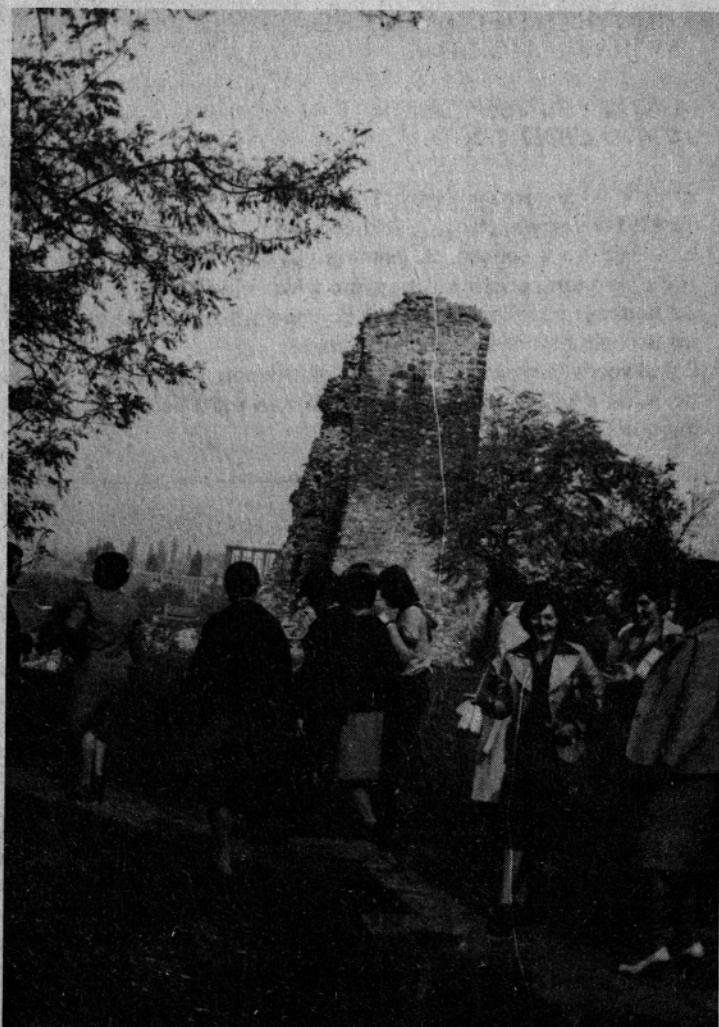
Žagar je dobival svojo plačo po številu tržnih ali žagnih flosov, razen v nekaterih slučajih. V tržni ali žagni flos je šlo, da navedem primer, 50 podnc, 400 šviglnov, 100 remeljnov ali 400 lat.

Deske so prodajali na tržni flos ali prostorninski meter, tako tudi nekaj remeljnov, ostale remeljne, tesani les in hlode le na prostorninski meter, a krajce ali krajnike po komadu.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Snemalci Avstrijske televizije na Pavličevem sedlu.

Zadružnice na ekskurziji v Srbiji. O tem smo že poročali.